

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

No. 1,360

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 8, 1957, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXVI

Tarybų Sąjungos Mokslininkai Paleido Apie Žemę Sputniką II

MASKVA. — Tarybų Sąjungos mokslininkai paleido antrą sputniką, kuris skrieja apie žemę. Antras sputnikas yra daug didesnis, sveria 1,120 svarų arba su virš pusę tonos, ir skrieja virš 1,000 mylių aukštyje. O prie to visko, jame skrenda šuo Kudriavka, angliškai valinamas "Curly".

Šią žinią rašant, Kudriavka jau yra apskridusi apie žemę 12 kartų. Ji skrenda apie žemę 17,840 mylių per valandą ir aplėkti apie žemę trunka apie 104 minutes. Sako mokslininkai tikisi nuleisti Kudriavką atgal ant žemės. Jei tas pavyks, tai bus dar vienas nepaprastas mokslininkų atsekimas.

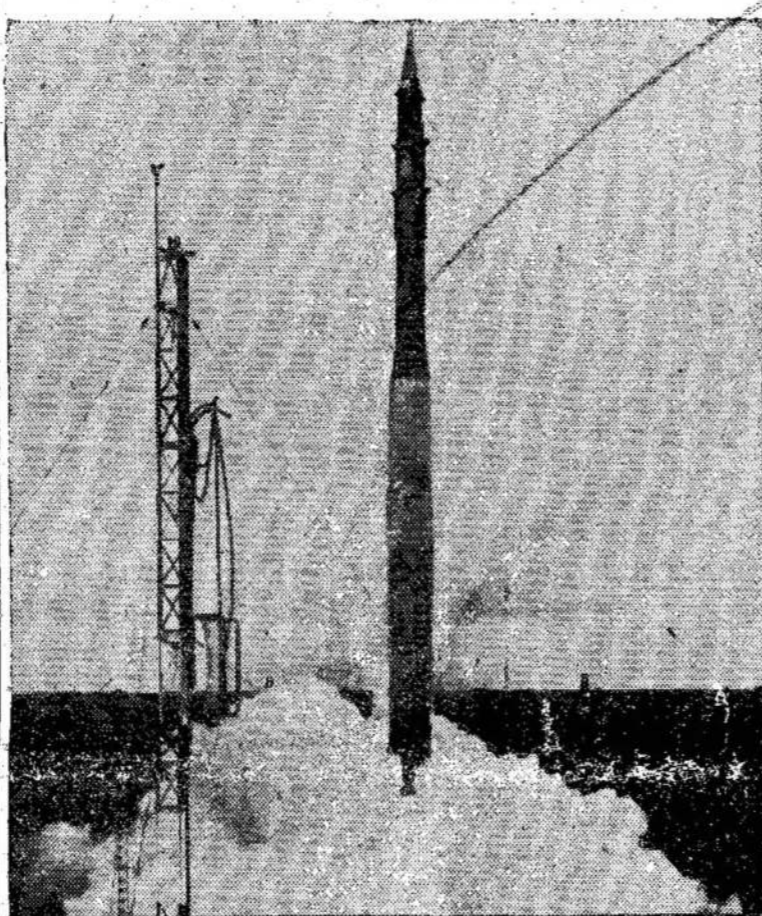
Sputnikas II buvo paleistas praėjusio šeštadienio naktį. Jį ir jo keleivį iškėlė didžiulė raketa iš trijų dalių.

Nors antras sputnikas skrieja daug aukščiau, negu pirmasis, tačiau būsią lengviau jį matyti, nes jis žymiai didesnis. Kol kas dar nebuvo pranešta, koks jo diametras, bet turi būti žymiai didesnis.

Pranešimai iš visų pasaulio kampų sako, kad visur buvo girdėti jo signalai, kurie panašūs į pirmojo sputniko. Prietaisai taipgi raportuoja apie Kudriavkos padėtį. Tarybiniai mokslininkai seka, kaip šuo jaučiasi. Praėjus 24 valandoms nuo pakilimo, Kudriavka raportavo, kad viskas tvarkoje.

Pirmasis sputnikas ir jį užnešusios raketos trečioji dalis tebeskrieja apie žemę. Tokiu būdu, dabar net trys tarybiniai žemės satelitai skrieja apie žemę. Spėjama, kad pirmasis sputnikas dar laikysis erdvėje gerą laiką. O antrasis, be abejonės, galės išsilaikyti dar ilgiau, nes jis smarkiau skrieja ir daug aukščiau.

Antrasis sputnikas turi daugiau elektrinių instrumentų ir suteiks daugiau informacijų apie padėtį toje aukštumoje. Viso pasaulio mokslininkai bus painformuoti apie tai, ką tie instrumentai praneš tarybiniais mokslininkams. Mokslas pažengs pirmyn dideli žingsni.

Jungtinių Valstijų laivyno raketa Vanguard, kuri esanti nuskirta nešti amerikiečių "sputniką" į erdvę ir paleis- ti apie žemę. Čia ji matoma pradedant kelionę į aukštį. Pastaruose bandymuose ji pakilus iki 4,000 mylių.

Kanados Mokslininkai Giria TS Mokslininkus

OTTAWA. — Kanados mokslininkai skaito Tarybų Sąjungos mokslininkų pasisekimus paleidime satelitų didele nauda visam pasauliui.

Tarybinių mokslininkų pasisekimai, sako jie, yra didelė pažanga pažinime pasaulio. Jie tiki, kad tarybiniai mokslininkai pasidalins su kitų šalių mokslininkais gautas žinias pagalba satelitų.

Taip išsireiškė Dr. C. S. Beals, dominijos astronomas; Dr. Donald C. Ross, fizikas; ir kiti.

MASKVA. — Tarybų Sąjungos orlaivių statytojai pagamino orlaivį, kuris gali nešti 220 asmenų. Orlaivyje yra du elevatoriai ir valgykla su 48 sėdynėmis.

Orlaivis, TU-114, gali pasiekti New Yorką per 10 ar 12 valandų, bet tokiose ilgoose kelionėse jis gali nešti tik 120 keleivių. Ir tai daug daugiau, negu iki šiol esantieji.

Maršalas Žukovas Pripažino Klaidą

MASKVA. — Spauda praneša, kad maršalas Žukovas pašalintas iš partijos aukštųjų organų už jo užsispyrimą priešintis partijos įtakai armijoje.

Centro Komite, kur buvo svarstomas jo pašalinimo klausimas, pats maršalas pripažino, kad jis darė klaidą. Jis tikisi, kad jis ateityje išvengs tokių klaidų.

"Aš gailiuosi", pridėjo jis, "kad tikėtai čia aš pamačiau svarbą klaidos, kurią aš padariau..."

"Aš priimu kritiką man kaip pamatiniai teisingą ir kaip draugišką partijos pagalbą man asmeniškai ir kitiems militariniams vyrams".

OTTAWA. — Galingas Kanados atominės energijos reaktorius Chalk Riveryje pradėjo veikti praėjusią savaitę.

Statyba truko 6 metus ir kainavo \$57,000,000.

N. Chruščiovas Sutinka Matytis su Diefenbakeriu

LONDON. — Toronto Telegramo Ottawos korespondentas pasiuntė per Tarybų Sąjungos ambasada Ottawoje paklausimus Tarybų Sąjungos komunistų lyderiui N. Chruščiovui. Tarp kitko, Peter Dempson užklauses Chruščiovą, ar jis sutiktų apsieikti vizitais su Kanados premjeru Diefenbakeriu. Chruščiovas atsakęs:

"Mes visuomet pritariam apsieitimui vizitais tarp vyriausybės lyderių, jeigu tokie vizitai yra gerai priruosti ir gali padėti geresniai susipratimui".

Chruščiovas, taipgi atsakydamas į minėto korespondento paklausimus, pasakė,

Ragina Sudaryti Naują Partiją

TORONTO. — Čia įvykusi United Electrical, Radio and Machine Workers unijos konvencija pasisakė už tai, kad būtų sudaryta fermerių ir darbininkų bendra partija.

Konvencijoj dalyvavo 130 delegatų, atstovaują 25,000 elektros, radio ir mašinų industrijų darbininkų.

Kalbėtojai nurodinėjo, kad būtina reikia tokios partijos, prie kurios galėtų prigulėti visi darbo žmonės, fermeriai, darbininkai ir kitos grupės.

Konvencija unijos prezidentu išrinko C. S. Jacksoną. Tai jau 21-mu sykiu jis išrinktas unijos prezidentu.

SIŪLO SAVO ŽMONĄ DĖL TREČIO SPUTNIKO

TORONTO. — Globe and Mail turėjo sekantį pasikalbėjimą su vienu torontiečiu per telefoną:

Šaukėjas: "Ar teisybė, kad rusai pasiuntė antrą satelitą?"

Redaktorius: "Taip".

Šaukėjas: "Ir jame yra šuo?"

Redaktorius: "Jie sako, kad taip".

Šaukėjas: "Puiku, viskas, ką aš norėjau žinoti. Jie gali imti mano žmoną dėl šunio".

kad Vakarų bazės, įrengtos šalyse, kurios supa Tarybų Sąjungą, nustojo savo reikšmės, kurią generolai pridavė. Tarpkontinentinės raketos, sakė jis, išsprendė problemą pasiuntimo hidrogeno bombų bile kurion globo vieton.

"Kas liečia militarines bazes Europoje, Afrikoje ir Azijoje", pabrėžė jis, "pas mus jau nekuri laiką yra raketos, kurios gali pasiekti bile punktą tuose kontinentuose."

"Nėra paslaptis, kad tos raketos aprūpintos atominėmis ir hidrogeno galvomis".

MINEAPOLIS, USA. — Buves Kanados užsienio reikalų ministras L. B. Pearson čia kalbėdamas pareiškė, kad Vakarai turi siekti susitarimo su Tarybų Sąjunga.

Jis sako, kad negalima ignoruoti fakto, jog Tarybų Sąjunga daro pažangą ir kame pralenkia.

Yra tokių interesų, kurie turi būti pripažinti kaip gyvybiniai Tarybų Sąjungos reikalai.

Vienu žodžiu, negalima elgtis vienašališkai, nekreipiant į kitos pusės interesus.

Vokietija Didžiųjų Trustų Šalis

BONNA. — Vakarų Vokietijoj vyksta stambiųjų industrijų įmonių koncentracija. Nors po karo aliantai buvo uždėję kompanijoms aštrius varžtus ir kompanijos negalėjo jungtis į trustus, bet tie laikai jau užmiršti.

Kancleriui Adeneaueriui laimėjus rinkimus, diėkiai industrialistai pasijuto esą padėties viešpačiai.

Kruppo ir Thysseno korporacijos superka savo konkurentų įmones ir faktinai paima į savo rankas plieno industrijos kontrolę. Kruppo ir Thysseno interesai dominuos ne tik Vakarų Vokietijoj, bet visoj Vakarų Europoj.

Tas pat ir su bankais. Bankinis kapitalas taip pat koncentruojasi.

rasuairius po Kanadą

Kanada susirūpinusi dėl Olandijos, Belgijos, Francijos, Vakarų Vokietijos, Luksemburgo ir Italijos susitarimo sudaryti taip vadinamą bendrą rinką.

Prekybos ministras Churchill sako, kad galima tikėtis didesnių muitų, negu kad buvo toms šalims vedant prekybinius reikalus individualiai.

Vyriausybė, kaip atrodo, deda pastangas praplėsti savo rinkas Britanijoje, Kinijoje ir kitose šalyse, tik gamybos, kiek matyti iš pranešimų, ne labai didelės.

—o—
Premjeras Diefenbaker paskelbė, kad parlamento rinkimai veikiausiai vyks atnaujinčią vasarą.

Konservatai duos Kanados visuomenei progą pasisakyti, ką ji mananti apie konservatų valdžią.

—o—
Kanados Pramonininkų Asociacija reikalauja įstatymų, kurie apkarpytų unijų teises. Tai yra reikalinga dėl apsaugos vienuomenės, unijų ir jų narių.

Faktas, tačiau yra faktas, kad minėta asociacija visomet turi mintyje tikrai pramonininkų interesus.

Unijose, kaip dabar mes matome, yra nemažai trūkumų, bet tuos trūkumus turi išlyginti patys unijistai, o ne pramonininkai ar vyriausybės.

—o—
Iškyla viršun, kad teamsterių unija vakarinėje Kanadoje bando atimti narius iš gelžkeleivių ir kitų transporto darbininkų unijos, žinomos šiuo vardu: Railway Employees and Other Transport Workers.

CCL lyderiai bandą šį ne draugišką teamsterių unijos lyderių žygį sulaukyti, bet kol kas dar neturėję pasisekimo.

Labai bloga, kad viena unija nori sunaikinti kitą, pri-

klausančią prie to paties Kanados Darbininkų Kongreso.

Parlamentas 188 balsais prieš 6 užgrybė vyriausybės sumanymą duoti fermeriams pinigų iš kalno už kviečius, kurie tebėra pas farmerius.

Prieš balsavo liberalų atkalūnai. Jie aiškinosi, kad bilius turi apimti ir kitus gamintojus atsitikime jeigu jie negali savo gaminių parduoti.

—o—
Kanadoje nuo gripo mirė 125 asmenys. Daugiausia mirė Ontarijoj — 58.

Nėra aiškių davinių, ar jie mirė nuo paprastos gripo, ar azijatiškos.

Šalčiai ir gripas nei kiek nemažėja.

Gydytojai pataria būti atsargiais. Susirgus šalčiu ar gripu, gulti į lovą. Jei yra karščio, kviesi gydytoją. Patirta, kad dažnai išsivysto plaučių uždegimas, kas sudaro daug didesnį pavojų.

—o—
Owen Sound mieste buvo patrauktas į teismą Jack Sargent už pardavinėjimą svaigalų savo namuose.

Policija liudijo, kad tarp liepos 26 ir spalio 12 jis pirkė 2,304 butelius alaus, 14 didelių ir 30 mažų butelių degtinės, už ką sumokėjo \$512.25.

Kaltinamasis teisinio si, kad jis į dieną išgerias 3 keisus alaus. Jo žmona neatsilikanti nuo jo. Taigi, po 72 puskvortes alaus į dieną.

—o—
Britų Kolumbijos premjeras Bennett davė suprasti, kad vyriausybė veikiausiai suruoš viešą tyrimą kaltinimų, būk buvęs miškų ministras omės kyšius.

Britų Kolumbijos aukščiausias teismas atmetė buvusio ministro Sommers

skundą prieš advokatą Sturdy. Ministras kaltino advokatą apšmeižime jo.

Kanadietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Makštelė, Prince George, B. C., prisiuntė tris naujas prenumeratas, atnaujintų ir \$14.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Makštelė \$4.50; M. Pacaruk \$2.00; K. Buknys, W. Lapienis, J. Kapucius, A. Pilipienė, A. Ikanic ir Tony N. po \$1.00; trys po 50 c.

A. Daukantas, Toronto, pridavė dvi naujas prenumeratas, keliolika atnaujintų ir \$40.50 surinktų aukų. Aukojo: G. Palaitis \$16.00; Ch. Mikalajūnas \$10.00; Dr. P. Morkis \$6.00; P. Puras, J. Morkis, W. Wex, T. Morkis, P. Tauras, J. M. ir M. Mikalajūnas po \$1.00. J. Naujokas \$1.50.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė dvi naujas prenumeratas ir nuo Peter \$5.00 aukų.

T. Rimdžius, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo V. Meikle, J. Mingilo ir F. Gutausko po \$1.00 aukų.

Brooklyniečių V. V. Bunkų vedėbinės sekakties paminėjimo pokilyje trys užsi-prenumeravo Liaudies Balsą, keli atnaujinę ir su jubiliejiniais pasveikinimais tiesiogine parama sudėjo \$231.50 aukų. Aukojo: Su jubiliejiniais pasveikinimais \$55.50 (pasveikinimai telpa atskirai); S. Sasna pridavė nuo J. P. iš K. \$100.00; B. Yvanauskas \$10.00; J. Grubis, K. Briedis, Rušinskas, G. Varisonas ir Lilija po \$5.00; V. Brazauskas \$3.00; N. Venta, A. Balčiūnas, N. Kisielius, Skaitytojas, Argentinetis, V. Keršulis, J. S. Kauliniai, S. Skuodis, P. Vyšniauskas, Rėmėjas, J. Grybas, Mikulenas ir Ch. Juknes po \$2.00; Kalvaitis \$1.50; J. Bimba, P. Alekna, Vaitkus, V. Marytė, J. Juška, A. Velička, P. Grabauskas, C. Načinskas, Buknys ir A. Kulys po \$1.00.

C. Morkūnas, Toronto, pridavė \$3.00 aukų nuo pinaklio lošikų.

J. Bliudžiūtė, Lethbridge, Alta., prisiuntė \$3.00 aukų. J. Mitalas, Marathon, Ont., atnaujinčiamas prenumerata, prisiuntė nuo J. Zlatkaus ir savęs po \$2.50 aukų.

Rosemontietė, Montreal, prisiuntė tris naujas prenumeratas, keliolika atnaujintų ir \$44.50 surinktų aukų. Aukojo: Ch. Martinkus \$16; A. Šerpitienė \$10.00; M. Smetona \$6.00; V. Rimavičius \$4.00; Rosemontietis \$1.50; A. Brilius, Ch. Kleiza, M. T., F. Taylor, J. Svačius, J. Sėrulis ir A. Tama-

šauskas po \$1.00.

R. Niaura, Norwood, Mass., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir tos apylinkės Liaudies Balsą draugų ir draugių sudėtus \$52.50 aukų. Aukojo: R. Y. Niaurai \$13.00; R. M. Chulada, J. H. Zekonis, J. S. Budrevičia, J. U. Daugirda ir V. Vashkis po \$3.00; K. Kazlauskienė ir X. po \$2.00; M. Paura-\$1.50; V. Zilaitis, M. Daunienė, F. Kviekas, Kalvelienė, J. Kudirka, L. M. Trakimavičia, M. Gutauskienė, P. Klimas, Pakarklis, M. Chiras, J. Niukas, P. Malulenienė, P. Galinis, J. Daktaras, P. Preziden ir du atskiri rėmėjai, M. Vassell ir N. Grigaliūnienė po \$1.00.

B. Sadouskis, DeKalb, Ill., atnaujinę prenumeratą Lie-tuvon.

J. Butkus, So. Boston, Mass., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir per J. Zekoni suaukofus \$12.00 ir nuo LB patrijoto iš Valkaviznos \$2.00 aukų.

A. Diksonas, Winnipeg, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$15.00 surinktų aukų. Aukojo: K. Radzevičius \$6.00; V. Lepška \$5.00; Friend, A. Johnson, B. James ir K. Co-sey po \$1.00.

J. K. Navalinskienė, Binghamton, N. Y., prisiuntė jubiliejinį pasveikinimą su \$20.00 aukų.

(Pabaiga ant 7 pusl.)

Tel. WH. 26725

Rez. 40-3536

M. Norman Zimmerman, B.A., LL.B.

Advokatas - Notaras

Zimmerman Block, Room 1

669 Main St., Winnipeg, Man.

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS SĖSĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogėjo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir jubs tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

ŠLIUPATRNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbų, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti virseliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UZ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygy, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St. Chicago 8, Ill., USA

Šventraščio Tikrovė

(Numaskuota Biblija)

Parašė T. J. Kučinskas

Dažinosite, Dievas sutvėrė Adomui dvi pačias. Kristaus glamonėjimą savo gražios marčios, jo aistrios meilės žodžius. Reiškia, — Kristus turėjo vaikų! Biblijos Dievas su mergaičių dora darė žiną bažnyčioje. Susipykus už pinigus, Dievas mergaitę išvadino paleistuve. Dievas plătino karus, svetimotėrystę, nemoralybę ir t.t. Šimtai biblijos prieštaravimų.

Puslp. 156.

Kaina \$1.50

T. Kučinskas, 740 W. 34th St., Chicago 16, Ill. USA

Max Ferguson, CBC programos "Rawhide" kūrėjas, ruošia rankraštį dėl savo pa-

statymo. Jis kartais dirbas labai vėlai ir jo šuo būnas kartu su juimi.

Spali
tai nuo
lietuvių
Krėvė.
V. K
tais M
barton
jis mo
metais
minus
ir isto
tetą. V
univers
1908
Užkau
jis grį
metais
V. Krė
dirbti
tešros
Isiga
šistinei
bendra
rašyto
nache
kotarp
kymuo
tas" ir
skleidž
rizmą.
Nuve
žuazinę
vė įsiu
nimo k
Oku
vė, pa
rališke
ninkų
nacion
tarybi
kes į
grįžti
jo. 19
mirė.
Pirm
nys
rodė s
Šia sa
jėjo į li
savaim
kas. Zy
riniai

Prie
hektar
mašinu
dyba.
tuoti
dviejų
Dirbtu
riomis
mais ir
Mect
tekinin
kalvių,
virinim
mo si
riai. Ir
traktor
mašino
baze.

TARYBŲ LIETUVOJ

Vincas Krėvė

Spalio 17 d. sukako 75 metai nuo tos dienos, kai gimė lietuvių rašytojas Vincas Krėvė-Mickevičius.

V. Krėvė gimė 1882 metais Merkinės valsčiuje, Subartonių kaime. Iš pradžių jis mokėsi privačiai. 1904 metais išlaikė brandos egzaminus Kazanės gimnazijoje ir įstojo į Kijevo universitetą. Vėliau mokėsi Lvovo universitete, kurį baigęs 1908 metais mokytojavo Užkaukazėje. Po kurio laiko jis grįžo į Lietuvą. Kai 1922 metais įsikūrė universitetas, V. Krėvė buvo pakviestas dirbti slavų literatūros katedros profesoriumi.

Išgalėjęs Lietuvoje fašistinei diktatūrai, V. Krėvė bendradarbiauja pažangių rašytojų leidžiamame almanache "Prošvaistė". Tuo laikotarpiu parašytuose apsakymuose "Draugai", "Tortas" ir kituose rašytojas atskleidžia buržuazijos karjerizmą.

Nuvertus Lietuvoje buržuazinę santvarką, V. Krėvė įsijungia į naujojo gyvenimo kūrybą.

Okupacijos metu V. Krėvė, palaužtas fiziškai ir moraliskai, verčiamas hitlerininkų ir lietuvių buržuazinių nacionalistų, pasirašė antitarybinį pareiškimą. Patekęs į JAV, rašytojas norėjo grįžti į Lietuvą, bet nespėjo. 1954 m. liepos 7 d. jis mirė.

Pirmasis V. Krėvės kūrinys - legenda "Gilšė" pasirodė spaudoje 1906 metais. Šia savo legenda rašytojas įėjo į lietuvių literatūrą kaip savaimingo talento menininkas. Žymiausi V. Krėvės kūriniai yra "Dainavos šalies

senų žmonių padavimai", apsakymų rinkinys "Šiaudinėje pastogėje", dramos - "Šarūnas", "Žentas" ir kiti. Išėjo ir keletas jo užrašytos lietuvių tautosakos rinkinių.

Rašytojo kūrybai būdingas liaudiškumas, gilus kaimo gyvenimo pažinimas. Nepaprastai graži ir liaudiška jo kūrinių kalba.

Nežiūrint V. Krėvės kūrinių idėjinio ribotumo, geriausi iš jų praturtino lietuvių literatūros lobyną.

Vincas Krėvė-Mickevičius

Jonas Kairiūkštis

Š. m. spalio 9 d. po sunkios ligos mirė TSKP narys, Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto Medicinos fakulteto profesorius, medicinos mokslų daktaras, LTSR Mokslų akademijos narys-korespondentas, LTSR nusipelnęs mokslo veikėjas Jonas Kairiūkštis.

Prof. J. Kairiūkštis gimė 1896 m. spalio 13 d. Seinų mieste, pedagogo šeimoje.

Didžiąją Spalio socialistinė revoliuciją jis sutiko Petrograde. Būdamas Petrogrado Medicinos akademijos studentu, J. Kairiūkštis, kaip revoliucinės studentijos atstovas, išrenkamas Petrogrado Darbininkų deputatų tarybos nariu.

Grįžęs į Lietuvą, J. Kairiūkštis greitai pasižymėjo kaip gydytojas, bet ir kaip nenulstamas kovotojas prieš klerikalizmą ir reakciją. Dirbdamas Kalvarijos, o paskui Kauno ligoninėse, jis sumaniai derina savo gydytojo - mokslininko darbą su materialistinės pasaulėžiū-

ros populiarizacija ir propaganda. Jis skaito paskaitas rašo, verčia ir redaguoja liaudžiai prieinamus populiarius straipsnius ir brošiūras, paruošia ir išspausdina vertingą mokslinį veikalą "Gamtos mokslų filosofija". Velionis parašė daugiau kaip 50 išspausdintų mokslinių darbų.

Dar dirbdamas mažoje periferijos ligoninėje, jis pradeda ieškoti naujų tuberkuliozės gydymo metodų. Šio atkaklaus mokslinio darbo rezultatas buvo jo išrastas naujas gydomasis preparatas neobenzinolis.

Apibendrinamas savo tyrimus ir stebėjimus naudojant naująjį preparatą, jis parašo mokslinį veikalą, už kurį 1937 m. jam suteikiamas medicinos mokslų daktaro laipsnis.

Atkūrus Lietuvoje tarybinę santvarką, J. Kairiūkštis paskiriamas Kauno universiteto profesorium, o 1944 m. - Vilniaus Valstybinio universiteto medicinos fakulteto dekanu. Čia jis daug nuveikia iš naujo organizuojant okupantų išgrobtus ir sunaikintus mokslo įstaigas, telkiant pažangių dėstytojų kadrus ir auklėjant naują tarybinį mokslininkų ir gydytojų kartą. Vilniaus darbo žmonės išrenka jį miesto DZDT deputatu.

Tarybinė vyriausybė už nuopelnus mokslinėje, pedagoginėje ir visuomeninėje veikloje prof. J. Kairiūkštį apdovanojo Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu.

Prof. Jono Kairiūkščio bendradarbiai ilgai atmins jį kaip mokslininką, aktyvų visuomeninį veikėją, jautrų ir nuoširdų draugą.

Grupė Draugų

BEIRUTAS. — Libane gauta žinia, kad Sirijos-Turkijos pasienyje prie Asibino prasidėjo tiesioginės derybos tarp turkų ir sirijiečių.

Liaudiškose Respublikose

Galingos šiluminės Elektros Centrinės Statyba Pekine

Pekine pradėtas statyti 200 tūkstančių kilovatų galingumo šiluminės elektros centrinės pagrindinis korpusas. Numatoma, kad pirmas agregatas ims teikti srovę ateinančių metų trečiame ketvirtyje.

Šiluminė elektros centrinė statoma rytinėse Pekino apylinkėse esančio pramoninio rajono centre. Pekino šiluminė elektros centrinė bus prijungta prie elektros tinklo, jungiančio Pekiną, Tiancinį, Tanšanį ir Čžancziakou. Ji aprūpins garu ir karštu vandeniu kaimynines pramonės įmones ir miesto gyventojus.

Pekino šiluminė elektros centrinė yra viena iš svarbių objektų, kurie statomi

su Tarybų Sąjungos pagalba. TSRS specialistai padarė techninį termoelektrocen-trinės projektą; Tarybų Sąjunga pristatys reikalingus įrengimus, tame tarpe elektronines mašinas, kuriomis šiluminė elektros centrinė bus valdoma. TSRS vyriausybė pasiuntė specialistus, kurie padeda statyti šią galingą šiluminę elektros centrinę.

Zvejybos

Kooperatyvų Laimėjimai

Beveik visas zvejybos verslas Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje yra valstybinių ir kooperatinių organizacijų rankose. Respublikoje yra 127 zvejybos kooperatyvai, kurie, valstybės nuolat remiami ir padedami, vis labiau stiprėja organizaciniu ir ekonominiu atžvilgiais. Zvejybos kooperatyvai gauna iš valstybės didelę materialinę paramą. Konkrečiai, kooperatyvams buvo suteikta 200 milijonų vonų pagalba karo sugriautam zvejybos ūkiui atkurti.

Per pirmą 1957 metų pusmetį zvejybos kooperatyvai įvykdė pagrindinį planą 113 procentų. Jie sugavo 18,000 tonų žuvies daugiau, negu per tą patį praėjusių metų laikotarpį.

Pchenjane Atidaryta

Tarptautinė Vaikų Meno Dirbinių Paroda

Korėjos išsivadavimo 12-tųjų metų minėjimo proga Pchenjane buvo surengta tarptautinė vaikų meno dirbinių ir mokslo priemonių paroda. Parodoje buvo eksponuojami paveiksliukai, meniniai ašiniai, įvairūs rankų darbeliai, mokslo įrengimai ir priemonės, kuriuos padarė TSRS, KLDK bei kitų liaudies demokratijos šalių mokyklų mokiniai ir vaikų kolektyvai.

Parodos salėse buvo demonstruojama daugiau kaip keturi tūkstančiai eksponatų.

Universiteto Įsteigimas

Albanijoje

Tiranoje iškilmingai atidarytas pirmas Albanijoje valstybinis universitetas, kuris įsteigtas Albanijos darbo partijos Centro Komiteto ir liaudies vyriausybės nutarimu. Šio reikšmingo įvykio proga sostinėje buvo surengtas iškilmingas susirinkimas, kuriame dalyvavo universiteto dėstytojai ir studentai, gamybos pirmūnai, mokslo ir kultūros veikėjai, taip pat Tarybų Sąjungos, Lenkijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, ir Jugoslavijos universitetų atstovai.

Nežinomas Aleksandro Orlovskio Piešinys

Vilniaus valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto Mokslinės bibliotekos fonduose meno žinovui V. Drėmai pavyko rasti piešinį, kurį nutapė žymus 18 amžiaus pabaigos 19 amžiaus pradžios lenkų dailininkas Aleksandras Orlovskis.

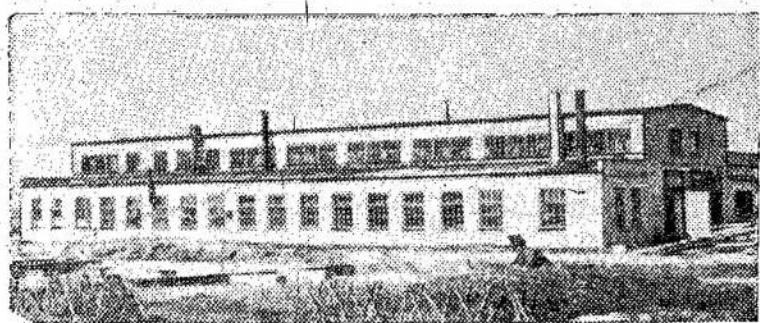
Anais laikais Orlovskio vardas buvo labai populiarus Rusijoje, kur jis, atvykęs iš Lenkijos, išgyveno daug metų ir sukūrė nemažą kūrinių. Daugelis šių kūrinių išliko Valstybinėje Tretjakovo galerijoje ir kai kuriuose kituose mūsų šalies muziejuose. Rastasis Orlovskio piešinys yra naujas jo meno palikimo papildymas.

Ant kieta, nuo laiko pageltusio popieriaus lapo pavaizduotas ietimi apsiginklavęs raitelis. Siužetas labai charakteringas Orlovskui, talentingas animalistui, dažnai ir su meile piešusiam epizodus, kuriuose nuolat būdavo arkliai.

Piešinys padarytas pieštuku ir pažymėtas 1809 metais. Tada dailininkas, jau dirbdamas Rusijoje, tapo batalinės tapybos akademiku.

Radinys yra vertas, kad juo susidomėtų studijuojantieji Aleksandro Orlovskio kūrybą, kuri užėmė garbingą vietą tiek lenkų, tiek ir rusų meno istorijoje.

Šis piešinys ne vienintelis Orlovskio darbas, išlikęs Lietuvoje. Vilniaus Valstybiniam dailės muziejui yra dailininko autoportretas ir pora jo akvarelių. Du iš šių paveikslų bus laikinai eksponuojami Lenkijoje Orlovskio kūrinių parodoje.

Prie Kretingos, septynių hektarų plote statoma nauja mašinų-traktorių stoties sodyba. Jau atiduota eksploatuoti tipinės dirbtuvės ir dviejų aukštų bendrabutis. Dirbtuvės aprūpintos įvairiais staklėmis, mechanizmais ir prietaisais.

Mechaniniame cėche yra 4 tekinimo staklės, šaltkalvių, kalvių, elektroautogėno suvirinimo bei aukšto spaudimo siurblių bandymo skyriai. Įrengti septyni garažai traktoriams, kombainams ir mašinoms, o taip pat naftos bazė, prie kurios veikia ku-

ro tyrimo laboratorija.

Sodyboje baigiamas įrengti aštuonių butų gyvenamasis namas. Greta statomas dar vienas pastatas, kuriame bus MTS kontora, valgykla, parduotuvė bei ryšių skyrius. Sodyboje bus pastatyti du keturių aukštų ir keturi dviaukščiai gyvenamieji namai, klubas, vaikų darželis, įrengtas sportinis sektorius, užveistas parkas ir sodas.

Nuotraukoje: naujosios mechaninės dirbtuvės Kretingos mašinų-traktorių stotyje.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGLJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIJS BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

REIKIA ATIDUOTI JIEMS KREDITĄ

Liaudies Balsas mano, kad konservatai verti šio tokio pagyrimo už tai, ką jie gero atliko. Pavyzdžiui, už pakėlimą senatvės pensijos iki \$55.00 į mėnesį, kurs įeina galion nuo lapkričio 1 dienos. Taipgi tenka pagirti ir Ontarijos vyriausybę už paskelbimą, kad ji įves valstybinę hospitalizaciją. Tai du geri žygiai, kurie pasitarnaus Kanados žmonėms.

Liberalai, kurie visuomet sakosi, kad jie yra reformų šalininkai, valdė Kanadą per 20 metų, bet neatkreipė atydos į žmonių reikalavimus: Dvidešimt metų truko jiems, kol galų gale, ir tai prieš pat rinkimus, pakėlė senatvės pensijas penkiais doleriais į mėnesį.

Žinoma, šie socialiai pagerinimai nėra užtektini. Kanada gali suteikti geresnę senatvės pensiją ir lengvesnę hospitalizaciją. Bet tai jau kitas klausimas. Reiks žmonių spaudimo ir toliau. Tačiau kas jau atlikta, yra geras dalykas ir už tai tenka kreditas konservatams. Jie pasirodė geriau, negu liberalai.

DARBO ŽMONĖMS SUNKU

Radijas, o ypatingai televizija, yra nepaprastai svarbūs įrankiai įvairioms žinioms skleisti. Didmiesčiuose, kur beveik kiekvienas turi radio ir televiziją, lengva pasiekti žmones namuose. Nereikia šaukti juos į mitingus. Faktiniai, televizijai išsiplėtus, dabar skundžiasi visi, net ir bažnyčios, kad sunku žmogų iškviesti iš namų.

Taigi, radio, televizija ir didlapiai, kuriuos kontroliuoja kapitalistai, suteikia kapitalistams ir jų palaikytojams didelę pirmenybę. Jiems dabar dar lengviau pasiekti mases su savo propaganda. Tuo tarpu darbininkams darosi daug sunkiau. Žmonės nebenori lankytis į mitingus. Net unijų susirinkimai būna labai neskaitlingi. Sunku pasiekti darbininkus su darbininkiškais žiniomis. O radijas ir televizija darbo žmonėms neprieinami. Be to, tenai tau nebeis daug ką kalbėti.

Darbininkiška spauda, kad ir nedidelė, yra pats svarbiausias darbo žmonių įrankis kovoje už savo interesus. Štai kodėl darbo žmogui svarbu, kad darbininkiška spauda nesilpnėtų. Ji dabar turėtų būti dar labiau tvirtinama.

ATOMAI IR SPUTNIKAS

Kada amerikiečiai išrado atominę bombą, nekurie "pranašai" buvo tokie entuziastiški, kad net ledus nuo ašigalių tarpino. Girdi, bus galima net šiaurės ir pietų ašigalių klimatą pakeisti taip, kad daržovės augs. Kiti vertė kalnus, lygino žemę. Bet jau daug metų praėjo ir nieko tokio dar nėra. Viskas, ką šiandien turime, tai mažas elektrines ir vieną kitą submariną, varomus atominės energijos. Ir tai ne Kanadoje.

Panašiai yra ir dabar. Daugelis pranašauja didelius dalykus ryšium su sputniko paleidimu. Kiti jau vaizduojasi, kad žmogus užkariavo erdvę ir iš tenai jis pasisems visko, ko tik jam reiks.

Reikia, tačiau, atminti, kad erdvėje nieko nėra. Aukštai virš mūsų nėra net to oro, kuriuomi mes kvėpuojame. Nėrint nulėkti į mėnulį ir tai reiks bilijonų dolerių. O ką bekalbėti apie planetas.

Žmogaus turtas yra ant šios žemės. Ir jo yra daug. Reikia tik tai paimti. O norint jį paimti, reikia dirbti. Ne tik dirbti, bet ir kovoti. Už tai, kad neužtenka turtą pagaminti ar paimti, bet dar reikia jį teisingiau paskirstyti tarp visų žmonių.

Idomus dalykas, kada žmogus pagamina mėnulį ir paleidžia apie žemę. Tai kreditas žmogaus protui. Tuomi žmogus gali pasitenkinti. Idomu būtų, jeigu žmogus pats galėtų pasiekti mėnulį ar kurią nors planetą. Su laiku gal ir bus bandoma. Bet tai antraeilis žmogaus reikalas. Žmogus išleidžia nemažai dėl visokio pasilinksminimo, tai ko-

KAS NAUJO PASAULYJE

NATO lyderiai, įskaitant ir prezidentą Eisenhowerį, Diefenbakerį ir Macmillaną, turės pasitarimą Paryžiuje.

Sako jie svarstys didesnį NATO narių apvienijimą mokslo, politikos, ginklavimosi ir kitais klausimais.

Esą reikalinga parodyti komunistams, jog NATO sąlysa yra vieningos.

Francijoj tebeina politinis ir ekonominis krizis. O Francija, kaip žinia, yra geografinis NATO centras.

Dar vis nevyksta sudaryti vyriausybę, kuri galėtų rasti didžiosios parlamento pritarimą. Tuo tarpu darbininkų streikai purto visą šalį. Sakoma, kad ekonominis krizis yra daug gilesnis, negu politinis.

Tai vis pasėkmės Francijos karo Alžirijoje. Pirmiau ji kariavo Indokinijoje, o dabar Alžirijoje. Tokiu būdu, Francija kare nuo 1939 metų.

Britanijos darbo žmonių nepasitenkinimas auga ir tikimasi, kad ši žiema gali būti liudininku didelio bruzdėjimo už algų pakėlimą. Konservatų valdžia yra labai susirūpinusi.

Gelžkeliečių unija, kuriai priklauso 570,000 gelžkeliečių, jau įteikė reikalavimus ir sako, kad ji spaus samdytojus iki galo. Bendrai, 5,000,000 darbininkų ruošiasi įteikti reikalavimus pakelti algas.

Vyriausybė, iš savo pusės, sako, kad ji negali pritarti darbininkų reikalavimams.

Turkijos ir Sirijos konfliktas, kaip atrodo, žymiai atslūgo. Galima manyti, kad ginkluoto susikirtimo nebus.

Sirija, kaip atrodo, pasitenkins, jei Jungtinės Tautos sutiks iširti Turkijos ir Sirijos ginčo priežastį.

Reiškia, JT turi pasiųsti žmones ir patikrinti Sirijos kaltinimus, kad Turkija koncentruoja jėgas palei Siriją. Ar JT patenkins šį klausimą, šiuo tarpu sunku pasakyti.

Izraelio parlamentas pergyveno didelį išgastį. O keli ministrai ir nukentėjo truputį. Jų tarpe ir premjeras Ben-Gurion.

Vienas iš vizitorių, sako buvęs protinėje ligoninėje, metė bombą ir ministrų tarpą iš galerijos. Bomba sužeidė penkis ministrus, vie-

le negalima išleisti ir ant mėnulį. Ir tas būtų daug gėrybių, jeigu būtų taika ir nereikėtų išleisti tokių didelių sumų dėl ginklavimosi.

na gana rimtai.

Įvykis neturįs politinio pobūdžio, nes bombos metėjas buvęs protinis ligonis ir jo kerštas vyriausybei kilęs grynai iš asmeninio nepasitenkinimo. Taip, žinoma, išaiškino Izraelio vyriausybė.

Saudi Arabijos aliejaus reikalų viršininkas siūlo, kad visi nauji aliejaus vamzdžiai arabų šalyse priklausytų ir būtų valdomi arabų.

Jis sako, kad šis klausimas turi būti svarstomas Arabų Lygos susirinkime. Saudi Arabija esanti pasirošius paremti tokį planą.

Kitos šalys, kurios naudotųsi šiais vamzdžiais, turėtų mokėti mokesť.

Abejotina, kad aliejaus trustai leistų šią idėją gyvendinti.

Italijoje jauna pora traukia į teismą katalikų vyskupą ir kunigą už apšmeižimą.

Jauna pora apsigėdė civiliniai, kas Italijoje yra įstatymais pripažinta, bet vyskupas ir kunigas per bažnyčias ir spaudą paskelbė, kad ta pora gyvena poroje neteisėtai ir pildo nuodėmes.

Teisėjas, kuris svarstys šią bylą, pareiškė, kad bažnyčia neturi teisės niekinti žmones tik už tai, kad jie nesilaiko bažnytinių įstatymų.

Sirija ir Tarybų Sąjunga sudarė sutartį, pagal kurią Tarybų Sąjunga duoda Sirijai nemažą paskolą ir pasižada padėti technikai. Paskola turės būti atmokėta per 12 metų, mokant puse procento palūkanų per metus.

Vakaruose ši sutartis laikoma dideliu Tarybų Sąjungos laimėjimu Vidurryčiuose.

Maskvon pribuvo garsus Kanados poetas Wilson MacDonal. Jis atvyko kviečiamas Mažojo Teatro vedėjo ir kitų tarybinių kultūros lyderių.

MacDonaldas susipažino su tarybiniais artistais, kuomet jie lankėsi Kanadoje ir žiūrėjo Šekspyro veikalų Stratforde.

Dr. Fred L. Whipple, Smithsonian Astrophysical Observatory direktorius, apskaičiavo, kad sputniko raketa nukris kada nors pradžioje gruodžio.

Jis sako, kad įkaitusi raketa turėtų būti matoma ir dienos metu, o jau naktį — būsianti tikras grožis.

Raketa įkaisanti laipsniškai susidūrusi su tirštesniu oru ir taip nekurį laiką skriesianti apie žemę kaip ugnies kamuolys.

Pats sputnikas taipgi nukris apie pabaigą šių metų.

Kalbėdamas Jungtinės Darbininkų Partijos Centro Komiteto posėdyje, W. Gormulka pareiškė, kad ir toliau tenka vesti kovą dviem frontais: prieš revizionistus, kurie savo reikalavimais reformų eina prie griovimo pačių socializmo pamatų, ir prieš konservatorius - stalinistus, kurie nori sugražinti senus laikus.

Tie opozicionieriai neturi organizacijų, bet jie egzistuoja "de facto".

Jo manymu, partijai gali tekti išmesti net trečdali narių, jei jie ir toliau taip elgsis.

Nesijukit!

Laikraščiai idėjo nuotrauką, kurioje popiežius parodomas balkone, o virš jo eskadronas orlaivių.

Sakau, atėjo laikai, kada galima matyti "anjolus sargus" griešnomis akimis.

Vienas New Yorko laikraštis sako, kad kuomet amerikiečiai buvo okupavę Little Rock, tai rusai okupavę išlaukinę erdvę.

Vistik nereikėtų tiek daug sielotis apie tą erdvę, nes tenai aliejaus nei uranijaus nėra.

Nepriklausoma Lietuva sako, kad daugelis montrealiečių, sužinoję, kad sputnikas skris virš Montrealo, bėgę į apdraudus kompanijas apsidrausti.

O tų "narsuolių" tarpe veikiausiai buvo dauguma tokių, kurie kalba apie visokių išlaisvinimus.

Dr. M. Alsikaitė-Gimbutienė, savo paskaitoj Torontote, ragino rūpintis etnografinėmis Lietuvos ribomis.

Girdi, "Lietava be Vilniaus srities su visu Neries baseinu bei žemėmis, iki Nemuno ištakų — ne Lietuva".

Well, kaip tie žmonės sako, svajoti neuždrausta niekam.

Dr. Šaipokas

Didelė pačios bi siems žr pasijudin nių susid Ypač j jama, je Tarybų S Pavyzd del Zuko sigynimo Ir ko t dijas ne

Kai ka Tarybų s giama jiems v Man gr ra įsipa pasiaiški įvyksta. Ir kam dėl to, ka Su laik

Kai ku išsireiški eina Stali šalinti iš cionierius

Bet gi atsitikim priešinga linti Chri Komitete gas ir p kitus.

Galim: nors pan bar.

Žinoma: TSRS lyv prestiža.

Tai bk Ir, reil metu jis būdžio.

Kaip n munistinė randa ats

Paš mu Salsberga iš PDP ir žinodami

J. B. S dūrė Glot puose.

Jungtini gi nuėjo j dą rašyto

Matom mingas š:

Praėju bar matc ne vieną

Gyveni ir nupild

PARY: socialista vis band

Jis turi ti ir jeigu būtų jau

Francūzi

Pastabos

Didelėms valstybėms tos pačios bėdos, kaip ir garsiems žmonėms: bent koks pasijudimas sukelia žmonių susidomėjimą.

Ypač greitai yra reaguojama, jei kas nors įvyksta Tarybų Sąjungoje.

Pavyzdžiui, kad ir dabar, dėl Žukovo atleidimo iš apsigynimo ministro vietos.

Ir ko tie laikraščiai ir radijas nepriplepa.

Kai kas skundžiasi, kad Tarybų Sąjungoje nesistengiama įvykius išaiškinti jiems viršuj pasirodžius.

Man gi atrodo, kad ji nėra išpareigojusi "davinėti pasiaiškinimus kada tik kas įvyksta.

Ir kam čia taip nervuotis dėl to, kas tenai vyksta?

Su laiku viskas paaškės.

Kai kurie komentatoriai išsireiškia, kad Chruščiovas eina Stalino keliu ir nori pašalinti iš kelio visus opozicionierius.

Bet gi Molotovo ir kitų atsitikime buvo kaip tik priešingai: jie norėjo pašalinti Chruščiova, bet Centro Komitetas buvo tam priešingas ir pašalino Molotovą ir kitus.

Galimas daiktas, kad kas nors panašaus atsitiko ir dabar.

Žinoma, tokie nesutarimai TSRS lyderių tarpe puldo jų prestižą.

Tai blogas reiškinys.

Ir, reikia pašakyti, šiuo metu jis yra pasaulinio pobūdžio.

Kaip matome, visose komunistinėse partijose atsiranda atskaldinys.

Pas mus, pavyzdžiui, J. B. Salsbergas ir eilė kitų išėjo iš PDP ir dabar mėtosi nežinodami kur glaustis.

J. B. Salsbergas jau atsidūrė Globe and Mail puslapiuose.

Jungtinėse Valstijose taipgi nuėjo į buržuazijos spaudą rašytojas Past.

Matomai dėl to atsakomingas šis laikotarpis.

Praėjusi audra, kaip dabar matome, bus palaužusi ne vieną medį.

Gyvenimas iškelia žmones ir nupuldo.

J. Y.

PARYŽIUS. — Radikalisocialistas F. Gaillard dar vis bando sudaryti valdžią. Jis turi tik 37 metų amžius, ir jeigu sudarytų valdžią, būtų jauniausias premjeras Francūzijos istorijoje.

AFL-CIO išmetė vežikų uni-koje matote AFL-CIO pre-
ją, kadangi ji atsisako pa-
zidentą Meany ir auto dar-
šalinti iš vadovybės raketie-
rius, kaip Hoffa. Nuotrau-
Reutherį, AFL-CIO vadus.

Nesamones Tauškia

(Laiškas iš Vilniaus)

"Liaudies balso" redaktoriui drg. J. Ylai Kanada

Gerb. redaktoriau,

Paskaitęs Jūsų laikraštyje žinutę apie tai, kad kaž-

koks studentas "Nepriklausomoje Lietuvoje" skundžiasi dėl sunkių Lietuvoje mo-

kymosi sąlygų, panūdau šiuo klausimu kai ką Jums pa-

rašyti. Norisi man pasidalinti išpūdžiai ir pažvelgti,

ar iš tikrųjų tiesą sako tas abejotino autentiškumo stu-

dentas.

Visų pirma leiskite pasisakyti, kad mane nepaprastai jaudina mūsų studentijos gyvenimas. Studentais aš domiuosi nuo pat atvykimo į Tarybų Lietuvą dienos. Dažnai susitinku su besimokančiu jaunimu, jis mane taip pat neblogai pažįsta — ne kartą man teko lankytis jų katedrose, bendrabučiuose, valgyklose, koncertuose. Buvo keletas mano gyvenime tikrai laimingų momentų, kai studentais perpildytai auditorijai aš pasakojau apie tolimus kraštus, apie mūsų brolius ir seses užjūryje. Tada mano mielį klausovai mane apipylė šimtais klausimų, iki smulkmenų viską jie norėjo žinoti.

Prisimenu, kartą Istorijos-filologijos fakultete mane studentai klausė, kaipgi su mokslu užsienyje. Man gerai žinomais pavyzdžiais jiems įrodinėčiau, jog kapitalo šalyse į aukštuosius mokslus iš darbo žmonių tarpo teprasimuša tik vienas kitas. Paminėjau lietuvius išseivius Pietų Amerikoje. Kiek tenai lietuvių baigė universitetą. Tur būt pakaktų dešimties pirštų visus juos išvardinti. O Lietuvos emigrantų ten nemažai — apie 100 tūkstančių.

Tą patį vakarą būsimiems filologams aš pakartojau žodžius vieno Pietų Amerikos

buržuazinio visuomenės veikėjo, kuris parlamente kone rėkdamas pasakė, jog jis niekad neprileisias, kad jo vaikas universitete sėdėtų kartu su batsiuvio vaiku!..

Kai baigiau šią savo tiradą, žiūriu, priešais mane raštelis. A t s k leidžiu ir skaitau: "Jei jau taip mandriai kalbi, tai gal galėtum atsakyti, o kaipgi pats išimokslinai?"

Nepatogu buvo pasisakyti. Bet negalėjau ir nutylėti. Kai paaškinau, jog man emigracijoje neteko ne tik universiteto lankyti, bet ir per universiteto slenkstį peržengti; kad visas mano išsimokslinimas, tai gyvenimo mokykla, kurią, jei norite, vadinkite universitetu, — auditorija nusūiuvo, dabar ji mane buvo subesti visų žvilgsniai, gal pagarbos, gal gailėsčio žvilgsniai...

Na, o kaipgi dabar Tarybų Lietuvoje? Dabar pas mus aukštuosius mokslus baigia tiktai darbo žmonijai vaikai. Mūsų universitete jūs nerasete nė vieno kapitalisto vaiko, nes Tarybų Lietuvoje nebėra nei kapitalistų, nei kitų išnaudotojiškų klasių. Taigi nūdien pas mus studijuoja kaip tik tie, kurie, buržuazijai valdant, būtų neturėję materialinių sąlygų mokytis. Pradžioje man buvo labai nuostabu, kai sužinojau, kad studijuojančiųjų tarpe nemažai yra visišku našlaičių. Tokių universiteto lankytojų aš nemačiau užsienyje gyvendamas. Iš viso P. Amerikoje man neteko matyti, kad paprasto darbininko ar bežemio valstiečio vaikas pasiektų universiteto katedrą.

Grįžęs į Lietuvą, aš susipažinau su jums žinoma poete Vilija Šulcaite. Ji neseniai buvo baigusi universitetą. Vilijos motina — našlė, paprasta Kėdainių rajono

valstietė, išaugino berods aštuonis ar dešimt vaikų. Ir visi jos vaikai prie tarybų valdžios mokosi, vieni pradžios mokykloje, kiti — baigia vidurinį. Man tai visai aišku: Pietų Amerikoje šulcienės vaikai nebūtų išėję nė pradinės mokyklos.

Nesinorėtų tikėti, kad mūsų studentas būtų tokias nesąmones rašęs kažkam iš "Nepriklausomos Lietuvos" bendrų. Jei iš tikro tas tariamas studentas taip rašė, tai jis daugiau negu begėdis. Ką gi, iš tiekios gali atsirasti ir nesąžiningas, nedoras, atsiprašant "studentas", kaip tas, kurio laišką išspausdino ponas Karčelis. Tačiau tokį laišką nesunku ir parašyti pačioje "N.L." redakcijoje.

Jūs savo laikraštyje visiška teisingai palyginote, kad tokį begėdį studentą reikėtų atgabenti Kanadon, kur visai niekas nemoka jokių stipendijų, ir tegu jis tada pasidžiaugia kapitalistinės santvarkos migdolais.

Pono Kardelio studentas nerausdamas sako netiesą. Lietuvoje aukštojo mokslo studentas mažiausia stipendijos per mėnesį gauna ne 200, o 220 rublių. Tai lankant pirmąjį kursą. Studijuojant aukštesniuosius fakulteto kursus jis stipendijos gauna iki 300 rublių. Gi penketais besimokantis studentas gauna daugiau — apie 360 rublių. Kas pas mus negauna stipendijos? Negauna tie studentai, kurie mokosi žemais pažymiais — dvejetais bei trejetais. Taip pat negauna ir tie, kurių tėvai gerai uždirba ir jiems nereikia materialinės paramos. "N. Lietuvos" studentas tauškia niekus, kai sako, jog vasarą, atostogų metu stipendija nemokama. Netiesa. Studentus išleidžiant atostogų, jiems dargi avansu išmokamos stipendijos.

Valstybė kas mėnesį studentui mokėdama atlyginimą (kitaiip tariant, stipendiją) už tai, kad jis mokosi, dar tuo neapsiribuoja. Valstybė studentams puslėčiui duoda bendrabučius. Čia studentas, mano manymu, jaučiasi geriau, negu pas savo mamytę. Kambarys švarutėlis (jį švarina aptarnaujantis personalas), šviesus, jaukus, lova paklota baltutėliais paklotais bei antklotais. Bendrabutyje yra šilto vandens vonia, poilsio salė, kurioje įrengtas radijas, televizorius.

Tiesa, studentas, gaudamas 220 rublių stipendijos, negalėtų ištesėti maitintis miesto restoranuose. Bet jam ir nėra jokio reikalo ieškotis restorano. Bendrabutyje veikia speciali valgykla studentams. Čia studentas gali gerai papietauti už 3-3,5 rublio.

Kalbant apie mokslą, rei-

ŠYPSEŅOS

Nieko neišeis

Jaunavedžiai nuvyko į šiaurę atostogų. Vakare užpuolė juos uodai besiurkluojant ežero pakraščiu. Apsigynimui nuo uodų, apsisupo su antklode. Po kiek laiko žmona iškišo galvą iš po paklodės ir pamatė, kad apie juos laksto žiburėliai.

"Geriau pasiduokim", tarė žmona. "Matai, kad nelabieji ieško mūsų su liktarnomis".

—o—

Viskas greitai

"Jūs tur būt labai skubintotes", tarė teisėjas į kaltinamąjį. "Ar jūs išivaizduojate, kad jūs važiavote devyniasdešimt mylių į valandą?"

"Toks jau mano įprotis. Aš viską darau labai greitai".

"Tai gerai. Pažiūrėsime, kaip greitai tamsta atsėdėsi kalėjime 60 dienų".

—o—

Greitai užaugs

Motina, išsiųsdama mergaitę įmokino, kad gatykario konduktoriumi sakyti, jog ji yra tik 11 metų amžiaus.

"Vaikai iki 12 metų moka tik pusę fėro", tarė konduktorius, rinkdamas fėrą. Susidūrė jo akys su minėta mergaite. "O kiek tau metų?"

"Vienuolika", atsako mergaitė.

"O kada tau bus dvylika?"

"Kai išlipsiu iš gatykario".

kia nepamiršti dar ir kitko. Pas mus knygos, vadovėliai, visos mokslo priemonės, neperdėsiu pasakęs, duodami pusdykiai. Dar ir taip studentas gali jų nepirkti. Jis vadovėliais, mokslo reikalais, dargi labai reta archyvine medžiaga, visai nemokamai naudojasi mūsų puikiose ir gausiose bibliotekose.

Už mokslą, iskaitant ir už aukštąjį mokslą, Tarybų valstybė neima jokio mokesčio.

Aš čia jau nebekalbėsiu apie sąlygas, kuriomis mūsų jaunimas pasiekia aspirantūrą, baigia mokslą aukštuosiose specialiuose institutuose Maskvoje, Leningrade ir kitur. Gal kita proga aš jums papasakosiu, kaip buvusių Lietuvos vargdienių vaikai šiandien tampa kino režisieriais, aktoriais, dailininkais, televizijos inžinieriais, hidroelektrinių inžinieriais, architektais, laivų statytojais ir t. t.

Su pagarba

A. Vaityskas

Vilnius, 1957.X.14.

Ką Matėme ir Girdejome Tarybų Lietuvoje

Rašo Juozas Lesevičius

(Taša)

Sekančią dieną nuvykome į kitą, Joniškio rajone, Stalino vardo kolūki, kuriam vadovauja pirmininkas, dar prieš antrąjį pasaulinį karą iš Amerikos į savo tėvų žemę grįžęs, Teofilis Vitkus. Kolūkis ne mažas. Turi 3,047 ha. žemės, iš kurios 2,512 ha šdirbamos. Ne mažai kolūkyje ir gyvulių: 206 karvės, 580 kiaulių, 216 avių (kaip kurie "galvočiai" čia tuojau bando pasakyti, kad ant tiek daug žemės, o tik tiek gyvulių, tai labai mažai. Betgi reikia nepamiršti, kad virš vardintas gyvulių skaičius laikomas kolūkio dėl produktų pardavimo. O sau kiekviena kolūkiečių šeima irgi laiko gyvulius, kaip karves, kiaules, avis ir kt., kurie į virš minėtą gyvulių skaičių neįeina). Kolūkis turi 5 savo mašinas, 2 dobilų kuliamas traktorius, 4 javų kuliamas mašinas, 2 dobilų kuliamas, ūkio technikos.

Pereitais metais šis kolūkis gavo 1,600,000 rublių pajamų. O šįmet jų gaus ne mažiau kaip 2½ milijono rublių. Daug pajamų — gerai ir kolūkiečiai uždirba. Antai kiekviena kiaulių šėrėja per metus, nepriskaičiuojant papildomo atlyginimo bei premijų, vidutiniškai gauną po 3 tonas grūdų ir 8,000 rublių pinigais.

Kolūkis, beje, stotasi naują dviaukštį mūrinį namą, kuriame bus ir kolūkio valdyba ir skaitykla ir šokių bei pasilinksminimų salė. Išvykstant, Joniškioje buvome pakviesti ant pietų, kur tarp kitų joniškietėių ir kolūkiečių svečių, teko susitikti ir susipažinti su Karolio Požėlos sesute.

Šiaulių apylinkėje teko dar vieną kolūki aplankyti, deje, nelaimėi, kažkur išslydo visi mano užrašai apie tą kolūki ir dabar neatsimenu nei jo vardo, nei jo ūkininkavimo davinį. Atsimenu tik tiek, kad kolūkiečiai sakė, jų kolūkis pirmiausia labai silpnai vertėsi. Bet prieš apie tris metus gavo jauną, sumanų — labai malonus, matyt iš pasikalbėjimo — pirmininką (zootechnikas iš profesijos), kuris puikiai juos suorganizavo, iššaukė įsisavinimą ir norą nuoširdžiai dirbti ir dabar jų kolūkis labai pasitvirtinai gyvena. Apart auginimo javų, kolūkyje plačiai išvystyta gyvulininkystė, ypač pienujų karvių. Melžėjos pasi-

džuodamos patvirtino, kad jos primelžiančios po 20 litrų ir daugiau pieno iš kiekvienos karvės į dieną ir gerai uždirbančios.

Šio kolūkio iš atsilikusio išaugimas įtvirtą pasitvirtiną kolūki tik parodo, ką reiškia, kai geras pirmininkas atsistoja vadovybėje.

Čia dar reikia pridėti, kad šiuos kolūkius lankant buvo lietingas oras ir prisiėjo gerokai pabraižioti po purvus. Bet noras pamatyti gerą kolūki nugalėjo viską.

Pas Našlaičius

Buvodami Šiauliuose sužinojome, kad Kuršėnuose yra vaikučių - našlaičių namai. Nuvykome ir ten pažūrėti. Mus gražiai sutiko vaikučiai ir jau paaugusieji — mergaitės ir berniukai. Vaikų namų direktorė Teofilė Betlinskienė mus supažindino su vaikų gyvenimu. Mus tikrai nustebino toks didelis Tarybų valdžios rūpinimasis našlaičiais vaikais. Namai randasi labai gražioje, jaukioje, prie miško vietoje. Puikiai įrengti, gražiai išpuošti, švariai užlaikomi. Vaikučiai gražiai prižiūrimi ir auklėjami, gerai matinami. Tai parodo jų subrendimas.

Mums plačiai teko išsikalbėti su įvairaus amžiaus vaikais. Visi linksmi, patenkinti. Pilni visokių žaislų ir kitokių užsiėmimų. Vienas iš mūsų, torontietis Jonas Žiulys, su devynmečiu trečios klasės mokiniu Stasiu Čipkum sulošė šaškėmis. Nors Žiulys sakosi geras šaškėmis lošikas, bet neatsilaikė prieš devynmetį Čipką — liko nugalėtas. Tuoj Stasiuko draugai ir auklė gana apsidžiaugė.

Teko pasikalbėti ir su čia išaugusiomis, vėliau baigusiomis Kauno pedagoginė mokyklą ir neseniai grįžusiomis dirbti auklėtojomis, seserimis Stase ir Aldona Peleckaitėmis, su Birute Radžiūnaite ir kifomis.

Prieš išeisiant, vaikučiai davė mums ir žaidimų programos. Mus ypatingai sužavėjo vaikučių choras, diriguojamas mažojo Sauliuko Bertulio.

Šiuo metu našlaičių namuose yra 135 vaikai. Jiems sudarytos visos sąlygos mokytis. Tam tikslui namuose veikia septynmetė mokykla. Ją baigę vaikai turi galimybę mokytis toliau.

Mokslų-Tiriamosios Įstaigos Lietuvos Kaime

Vadovami iš Šiaulių į Kau-

na, mes sustojome Baisogaloje ir aplankėme Lietuvos gyvulininkystės ir veterinarijos institutą. Instituto direktoriaus pavaduotoja s, nuoširdus, jaunas ir energingas mokslo vyras, Leonas Timkus, mus supažindino su šios mokslo įstaigos darbu. Institutas nagrinėja klausimus, kaip pagerinti gyvulių veislę, pakelti jų produktyvumą, sprendžia klausimus kaip racionaliau šerti gyvulius ir t.t. Institutas turi savo žinioje 2,000 hektarų žemės, eksperimentinį ūkį. Mes apžiūrėjome Instituto laboratoriją su visais vėliausių mokslinių išradimų instrumentais, gyvulių fermą ir kitas patalpas. Čia yra gerų veislinių gyvulių. Pavyzdžiui, iš avies čia gaunama po penkis kilogramus vilnų, sveria ji iki 150 kilogramų. Taipgi puikių veislinių raguočių banda.

Važiudami toliau, po pusvalandžio sustojome, jau visiems iš seniau žinomame Lietuvos žemės ūkio moksliniame centre — Dotnavoje. Čia mus sutinka ir šiltai pasveikina Lietuvos žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto darbuotojai, įteikdami mums po puokštę gėlių. Mus priima ir supažindina su instituto direktoriaus pavaduotoja J. Montsvilaite. Pasirodo, kad jei pirmiau, prieškariniais laikais, čia Dotnavoje veikė tik žemės ūkio akademija, turėdama iki 350 mokinių, tai dabar tokios žemės ūkio mokyklos veikia kituose Lietuvos centruose, kuriuose mokinasi virš 3,000 būsimųjų agronomų ir kitų žemės specialistų, o čia įsteigtas grynai tik Lietuvos žemdirbystės mokslinio tyrimo institutas. Šios mokslo įstaigos darbo sritis labai didelė ir plati. Prieš karą čia veikusi selekcijos stotis teturėjo tik 34 ha. žemės, o dabar mokslinių tyrimų reikalams išskirta 1,200 hektarų žemės plotas.

J. Montsvilaitė ir selekcijos skyriaus vedėjas Henrikas Černiauskas mus pavadžiojo po instituto dirvas, parodė bandymo sklypus. Čia jie moksliniais tyrimais jungia įvairių javų ir kitų augalų sėklas, jas pritaiko prie žemės rūšies ir sėjos laiko, o paskui tuos tyrimus rekomenduoja kolūkiečiams. Tai patvirtino ir senieji mokslininkai, dirbantieji dabar agronomais "Tiesos" ir K. Požėlos vardo kolūkiuose, Justinas Strazdas ir Balyš Šabanavičius, kurie pareiškė, kad "moksliniai pasiekimai plačiai pritaikomi ne tik mokslinio tyrimo įtaigoje, bet ir žemės ūkio artelėse".

Pažvelgus į šias dvi, gyvulininkystės ir žemdirbystės, mokslinio tyrimo įstaigas ir į tokią didelę mokslininkų armiją, atsidavusių visu pa-

Sveikata

Snaudulys Ima?

Draugės ir draugai, jūs nekartą turėjot tokį patyrimą. Ir patys turėjot ir kitus stebėjot... Labai nejaukus dalykas, nesiduoda suvaldomas bei prašalinamas. Jūs sėdite kur mitinge, seime arba ir teatre. Dalyvių daugybė. Jūs gaudote įvykius, pranešimus. Ir staiga, o gal ir ne staiga, bet palapsniui jus apgali ir ima slėgti snudumas. Akys limpa, lyg medum pateptos. Galva sunki, kaip puodas. Jūs jau nebeįstengiate orientuotis, klausytis, stebėti. Miegas marina pašėlusiai.

Bet kaipgi čia dabar? Sarmata. Dar pastebės kas, niuktelės kaimynui, grįžtelės, šaipytis pradės... Po paralių! Nesmagu. Jūs bandote, iš paskutinių atsikratyt tuo nelabuoju snūduriu. Mirksite, akis išpūtę laikotės. O akys stulbsta. Kad ir atmerkto tebera, mažai ką bemato, atsisako. Dar kiek ir užmigsite, knapsėt pradėsite. Susikompromituot baisiai nenorite.

Na, gal geriau patraukti prie baro, išeiti, išmesti po vieną kitą burnelę, tai tą pasiutusį snudumą išblaivyti... Ir neišblaivo. Netrukus ir vėl — ir dar blogiau. Kas gi daryt?

Pat pirma — kodėl užėina tas nelemtas snūdis? Ir kaip tik tuomet, kai jo taip nenorite? Užėina, brolyčiai, vis nuo tų pačių jūsų vidurių. Žinoma, dažniau vis jau pagyvenusiam žmogui, kurio malamas aparatas silpnokai veikia, ypač kada prisikirsta smarkiai, per daug — daug daugiau, negu reikėtų. Kas gi tada įvyksta viduriuose? Ogi nemalimas. Prie rūgsta viduriai, dujų, susidaro daugybė, ir jos iškelia vidurius slėgia visą aplinkui.

Nuo padidėjusio pilve slėgimo širdžiai darosi sunkiau kraują varinėti. Viduriai suima daugybę kraujo, o kitur kur mažiau prieina kraujo. Mažiau kraujo gauna tada ir smegenys. Menkiau, tingiau, tada jos ir veikia. Galva pasidaro apsunkusi. Bet koks protinis darbas ne kaip tesiseka. Ir įsigali snudumas.

Kaip tą snūduri bent kiek išsiventimu padėti kolūkiams, mus giliai įtikino, kad Lietuvos žemės ūkis, prie socialistinės santvarkos, žymiai pagerės, kaimo gyvenimas pasidarys daug šviesesnis, lengvesnis ir turtingesnis. Tai patvirtina praktiškas gyvenimas, kurie kolūkiai jau dabar priima, pritaiko ir praveda gyveniman mokslininkų patirtus ir išbandytus pasiūlymus.

(Bus daugiau)

suvaldyti, jei ir visai išvaisyt? Ogi, brolyčiai, būtinai turite viduriams padėti prašalint tas nelabasias dujas. Nedelsdami išeikite kur į nuošalesnę vietą — ir imkite-energingai mankyt, spaudyt, masažuot, tekslent tą savo išpūstą pilvą.

Pradėsite atsirūgėt, atsipokšt. Ir gerai išsirūgėkit, dar ir dar daugiau. Galės dalyvis dujų prasišalinti ir per apačią, jei kiek pasispausite, raumenis praskleisite.

Tai ir padėrėte didelį darbą. Mažiau liko viduriuose dujų, mažiau slėgimo, širdžiai lengviau: daugiau kraujo gauna ir smegenys ir akys, akių valdomieji raumenėliai.

Dar ir pakvėpuokite giliai, pilnai, kiek tilpsta, visu pilvu. Atseit, kad, bekvėpuojant, ne tik krūtinė išsipūstų, bet ir pilvas. Pakvėpuokite giliai keletą kartų, kelioliką kartų. Na, ir galite sau ramiai atgal grįžti savo sėdynėn. Pastebėsite, kad snudumas dinga, bent tam tarpui, kol ir vėl dujų prisidarys viduriuose perdaug.

Tada teks ir vėl pakartot visą procedūrą. Tai tikriausias būdas.

Ką jau besakyt apie snudumą! Nuo išpūstų vidurių, nuo dujų įvyksta ir rimtesnių, net ir pavojingų dalykų. Žmogus apalpstas. Gali kristi ir susidaužyt, net ir užsimušt. Ir mirčių pasitaiko nuo išpūstų vidurių. Kitas primigęs ir numiršta: širdis staiga sustoja nuo perdidelio vidurių slėgimo. Ne vienas senelis taip ir numiršta, perdaug godžiai prisikirtes vakarienės ir atsigulęs.

J. J. Kaškiaučius, M.D.

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

(Atkelta nuo 2 puslp.)

A. Apšegenė, Auburn, Me., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir gražiai pasveikino LB jubiliejais progą.

Helen Thomas, Hingham, Mass., prisuntė jubiliejinių sveikinimų su \$50.00 aukų. V. J. Ilgutis, Windsor, Ont., lankėsi LB raštinėje, užprenumeravo naują LB prenumeratą Lietuvon, pridavė atnaujintų ir nuo A. Buzo \$1 ir savęs \$1.50 aukų.

A. Lapata, Toronto, užprenumeravo tris naujas prenumeratas Lietuvon ir atsinaujino sau.

A. Kandraška, Dorchester, Mass., prisuntė naują prenumeratą užrašytą M. Gutauskienei.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

Vič. Preikša, Lake Geneva, Wis., \$1.00 ir

B. Petraitis, Baltimore, Md., 50 c.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai aciū.

Administracija

Laike

labai gra gausiai Balsą B o tuviai, č i liečiai, to kitų vie draugės. praeitos bei prida meratų in

Draugė

kiečiai la vietose p so 25 met tį. Bost keliose v organizuo jubilieju raščio " gražiai pa ir gausiai tį. Ten L gės per m sirašė tris ratas, por jino ir su

Kanado

vietai t LB jubilie vių drau ruošiasi p rinį jubili vietovių, jokio prar mas šio r nežada. V jus prašo me dalyv bios suka Svarbiaus vajininkai sokieriopā jantiems o gėms. Kur turi galim pasirūpink jinti prenu parenti sa pastangas užprenume ną naują p gražus bū skaitytoju minėjo LB tina, kad š ių būrys iš tinį skaičių.

Mūsų di

Montreal i ninkai ryzt ninkų dabā kosi neteko rontiečių va kyje išitvrt tas. Jis jau naujas prenu liką atnauji rinktų aukų dar yra pra kagiečiai va Arthur vaji Vajininkū nese Montr vis laikosi p torontiečiai sivyti.

Pirmiau a

jininkų eiles nauji vajinī Mass., Bing Auburn, Me Mass. ir - L

Kaip Eina LB Vajus

Laikė praeitės savaitės labai gražiai pasidarbavo ir gausiai parėmė Liaudies Balsą Bostono apylinkės lietuviai, čikagiečiai, montrealiečiai, torontiečiai ir keletas kitų vietovių draugai ir draugės. Jų vajininkai laike praeitės savaitės prisiuntė bei pridavė 13 naujų prenumeratų ir \$302.50 aukų.

Draugės ir draugai amerikiečiai labai gražiai įvairiose vietose pamini Liaudies Balsą 25 metų gyvavimo sukaktį. Bostono apylinkėje net keliose vietose buvo gražiai organizuoti paminėtas LB jubiliejus. Čikagiečiai, dienašio "Vilpienės" koncerte gražiai paminėjo LB sukaktį ir gausiai parėmė savaitrašį. Ten LB draugai ir draugės per mūsų vajininkus užsirašė tris naujas prenumeratas, pora desėtkų atsinaujino ir sudėjo \$133.50 aukų.

Kanadoje, dar tik poroj vietovių tinkamai paminėtas LB jubiliejus. Iš kelių vietovių draugai praneša, kad ruošiasi paminėti LB sidabrinį jubiliejų, bet dar yra vietovių, iš kurių neturime jokio pranešimo. Atidėliojimas šio reikalo nieko gera nežada. Visus LB skaitytojus prašome kaip kas galime dalyvaudime šios svarbios sukakties paminėjime. Svarbiausia, tai būkime LB vajininkais ar suteikime visokeriopą talką besidarbuojantiems draugams ir draugėms. Kurios vajininkai neturi galimybių pasiekti, tai pasirūpinkite laiku atsinaujinti prenumeratą, galimai paremti savaitrašį ir dėkite pastangas gauti ar kam nors užprenumeruoti bent po vieną naują prenumeratą. Jau gražus būrys pavienių LB skaitytojų labai gražiai paminėjo LB jubiliejų. Linkėtina, kad šių draugų ir draugių būrys išaugtų į kelesimtinį skaičių.

Mūsų didžiųjų vietovių, Montreale ir Toronte, vajininkai ryžtingai darbuojasi. Kas iš montrealiečių vajininkų dabar priešakyje laikosi neteko patirti, bet torontiečių vajininkų priešakyje įsitvirtino A. Daukantas. Jis jau yra pridavęs dvi naujas prenumeratas, kelio liką atnaujintų ir \$40.50 surinktų aukų. Jį tuo tarpu dar yra pralenkę tik du čikagiečiai vajininkai ir Port Arthur vajininkas J. Legas.

Vajininkų grupių lenktynėse Montreale vajininkai vis laikosi pirmoj vietoj, bet torontiečiai pradėjo juos pasivyti. Pirmiau atsiliepusiųjų vajininkų eiles gražiai papildė nauji vajininkai iš Norwood, Mass., Binghamton, N. Y., Auburn, Me., So. Boston, Mass. ir Lethbridge, Alta.

Keletas pavienių skaitytojų gražiai atsiliepė su parama savaitraščiui. Pora patys užsiprenumeravo LB.

Tarpjonišose lenktynėse pirmas rajonas pralenkęs visus kitus rajonus. Iki lapkričio 4 d. vakaro iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 13 naujų prenumeratų ir \$394.50 aukų.

Iš antro rajono 19 naujų prenumeratų ir \$465.00 aukų.

Iš trečio rajono 3 naujos prenumeratos ir \$219.00 aukų.

Iš ketvirto rajono 5 naujos prenumeratos ir \$57.50 aukų.

Iš JAV 23 naujos prenumeratos ir \$729.50 aukų.

Bendrai laike šio vajaus jau gauta 63 naujos prenumeratos ir \$1,865.50 aukų.

Vajininkai bei jų grupės lenktynėse už pasekmingesnę pravedimą vajaus dabar išsirikiavę sekančiai:

- Montreale vajininkai 494
- Toronto vajininkai 425
- Brooklyno vajininkai 373
- Chicagos vajininkai 244
- Port Arthur vajininkai 216
- Rochesterio vaj. 140
- Ont. Tabako aug. vaj. 137
- Windsoro vajininkai 93
- So. Boston vaj. 68
- Norwoodo vaj. 57
- Vancouverio vaj. 41
- Winnipegovo vaj. 37
- Radway vaj. 30
- St. Petersburg vaj. 25
- Worcesterio vaj. 25
- Binghamton vaj. 20
- Eastono vaj. 18
- Springfieldo vaj. 15
- Auburn vaj. 9
- Lethbridge vaj. 2

Ir keletas kitų vajininkų grupių, turinčių po mažiau 15 punktu, kurių skaičius laike praeitės savaitės nepasiekė.

Vajaus laikotarpis jau įpusėja, o su vajaus darbo rezultatais dar toli nuo įpusėjimo. Pakartotinai prašome visus LB skaitytojus pasistengti paspartinti vajaus veiklą. Neprašome nei mažiausios progelės neišnaudoti dėl pasidarbavimo ar paremimo Liaudies Balsu. Savaitrašis laukia iš jūsų visokeriopos paramos.

K. Kilikevičius

Amerikiečiai Mini L. Balsu Sukaktį

NORWOOD, Mass. — Spalio 12 dieną grįžęs iš darbo, vos spėjęs į stubą, užgirdau žmonelės balsą: "Skubėk rengtis, nes esame pakviesti ant vakarienės pas Trakimavičius".

Nuvažiauvę radoma jau susirinkusių gražų būrelį artimų draugų ir draugių.

Bevakarieniaujant prie gražiai prirengto draugės Trakimavičienės stalo, ir kai jau visi buvo skaniai pavalgę, draugė S. Budrevičienė paaškinio, kad šios vakarienės tikslas yra atžymėti Roberto ir Ievutės vedybinio gyvenimo sukaktį. Ir davė įnešimą, kad, atžymėjimui šio įvykio, būtų parinkta aukų dėl Liaudies Balsu.

Įnešimas priimtas vienbalsiai, bet J. Daugirda duoda pataisymą. Kadangi Liaudies Balsas mini 25 metų sukaktį, tai turime pasveikinti jį su nemažiau 25 doleriais. Pataisymas priimtas ir tuojuos sudėta 25 doleriai.

Spalio 20 dieną So. Bostone L.L.D. moterų kuopos įvykusiame bankete surinkta 22 doleriai. Nekurie pasižadėjo paaukoti vėliau. Buvo pasakyta daug kalbų įvairiais klausimais. Vienas kalbėtojas nuosekliai papasakojo L.B. pergyventus laikus nuo jo atsiradimo. G. Šimaitis pareiškė, kad Montelias taipgi rengiasi prie paminėjimo Liaudies Balsu gimtadienio.

R. N.

Southbostoniečiai Minėjo Liaudies Balsu Gimtadienį

SO. BOSTON, Mass. — Spalio 20 d. mūsų darbščios gospadinės suruošė pietus, kitaip sakant, banketą, atžymėjimui Kanados lietuvių laikraščio Liaudies Balsu dvidešimt penkių metų gimtadienio. Kadangi tą pačią dieną atsibuvo ir Literatūros Draugijos Antro Apskričio konferencija, tai reikia turėti omenyje, jog visa Mass. valstija įvertino tą sunkų, bet kultūringą kanadiečių darbą.

Gal ne visiems kanadiečiams yra žinoma, jog Bostonas buvo ir yra Naujosios Anglijos lietuvių kultūros lopšinė. Buvo laikai, kuomet lietuviškas veikimas čia virte virė, o dabar tik jo prisiminimas teliko. Kad ir tos Lietuvių Literatūros D-jos Apskričio konferencijos: būdavo į konferenciją suvažiuoja apie du šimtai delegatų, o dabar vargiai suvažiuoja dvidešimt.

Pirmą valandą pertraukus konferenciją, suvalgėm skanius pietus, o po pietų prasidėjo trumpa programa. Šiam pobuviui šeimininkės buvo specialiai paruošę pyragą ir ant jo uždegę žvakę, visiems bendrai sudainavus gimtadienio dainą, žvakę užpūtė drg. V. Vaškienė. Drg. R. Niaurai vadovaujant, dar pora liaudies dainų bendrai buvo sudainuota ir potam sekė vietinių ir svečių kalbos. Visi draugai (Pabaiga ant 12 pusl.)

JUBILIEJINIAI PASVEIKINIMAI

Liaudies Balsu 25 metų gyvavimo sukakties proga sveikiname nenuilstančius laikraščio darbininkus, bendradarbius, vajininkus, rėmėjus, skaitytojus ir visus pažangaus judėjimo budavotojus. Mes nuoširdžiai linkime Liaudies Balsui ilgiausių metų, o jo skaitytojams geriausios sveikatos ir sėkmės visuomeninėje veikloje.

V. V. Bunkai

Brooklyn, N. Y.

Paaukojo \$25.00

Sveikinu Liaudies Balsu 25 metų sukakties proga ir linkiu jam laimingai sulaukti augsinio, 50 metų, jubiliejaus, o jo kūrėjams ir darbininkams linkiu geriausių pasekmių.

V. Ramanauskas

Minersville, Pa.

Paaukojo \$5.00

Su 25 metų gyvavimo sukaktuvėmis sveikiname Liaudies Balsu, jo darbininkus, vajininkus, rėmėjus ir visus skaitytojus linkėdami geriausios sėkmės.

F. Bunkai

Newark, N. J.

Paaukojo \$10.50

M. Klimas

Fair Lawn, N. J.

Paaukojo \$10.00

P. Rainys

Brooklyn, N. Y.

Paaukojo \$5.00

Fr. Ledeikis

Great Neck, N. Y.

Paaukojo \$5.00

Sveikiname Liaudies Balsu su 25 metų sukaktuvėmis ir velijame dar daug daug metų gyvuoti ir šviesti lietuvių išėiviją.

Sveikindami aukojame:

A. ir J. K. Navalinskai, M. Kaziauskienė, Rėmėjas, B. Zimtraitė, Paulina Yasilionienė ir J. K. Vaičiškai po \$2.00; V. Kapičiūskienė, A. Zukienė, A. Zemaitienė, K. Juozapaitienė, M. Luzinienė, Ona Willis, N. Strolienė ir Iz. Viežis po \$1.00.

Binghamton, N. J.

Montrealo žinios

Pranešimas

**M.L. Sūnų-Dukterų
P. Dr-jos Susirinkimas**

Siuomi pranešame, kad Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos narių įvyks nepaprastas susirinkimas šį sekmadienį, lapkričio 10 d., 1 val. p. p., 1173 Drummond St.

Šiame susirinkime bus nominavimas kandidatų į valdybą 1958 metams, taipgi yra ir kitų svarbių Draugijos reikalų aptarti. Kviečiame visus narius-es kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Valdyba

Trumpai apie viską

Draugės suruošė priešvedybines Partiją J. Klimavičiūtei, kuri ruošiasi apsivestį su būsimu notaru J. Bernotu. Vestuvės įvyks lapkričio pabaigoj.

L. Fileris, F. Ramanauskas ir Ida Virbylaitė baigė aukštesnę mokyklą.

Teko patirti, kad L. Fileris tęs mokslą toliau.

Nuo savęs linkiu visiems geriausios kloties.

Profesorius Camer sako, kad Montrealo prieklaukoje judėjimas sumažės 42 procentais, kuomet atsidarys jūrų kelias.

Montreale įvyko 23-čia dantistų konvencija, kurioje buvo raportuota, kad Kanadoje 2,000 žmonių tenka vienas dantistas.

Jis sako, kad dantistai turi per daug darbo.

Orui atšalus, mieste sumažėjo nelaimės.

Per savaitgalį tik du prarado gyvybes. Tai rekordas nuo kovo mėnesio.

Montrealiečiai turime naują miesto majorą — S. Fournier. Jis gavo 83,304 balsus, o Drapeau — 78,931.

Drapeau žadėjo apvalyti

ti visą miestą nuo raketierių ir kitų nedorybių, bet labai nesutiko su Duplesiu. Ir unijos paskutiniu laiku išėjo prieš jį. Matyti viskas susidėjo kartu ir todėl jis pralaimėjo.

Viešųjų darbų ministras Mr. Green pranešė, kad duos Montrealui paskolą dėl pastatymo 20 pigios nuomos apartamentų.

Butas su dviem miegamais kambariais bus išnuomojamas už \$78.00 mėnesiui.

Montrealo priemiesčių majorai turės konferenciją lapkričio 20 dėl aptarimo prisidėjimo prie Montrealo metropolio.

Nekurie priemiesčiai labai priešingi susidėjimui su Montrealu, nes mano, kad praras savivaldą.

Laval universiteto studentai priėmė rezoliuciją, kurioje reikalauja, kad valdžia prisidėtų nors 60 procentų prie padengimo universiteto mokslo išlaidų.

Protestonų mokyklų taryba patvirtino pasiūlymą pakelti 33 procentais nuomą už naudojimąsi mokyklomis koncertams, mitingams ir panašiai.

Canada Car Co. Ltd. praneša, kad atleis apie 1,200 darbininkų kokiam mėnesiui laiko.

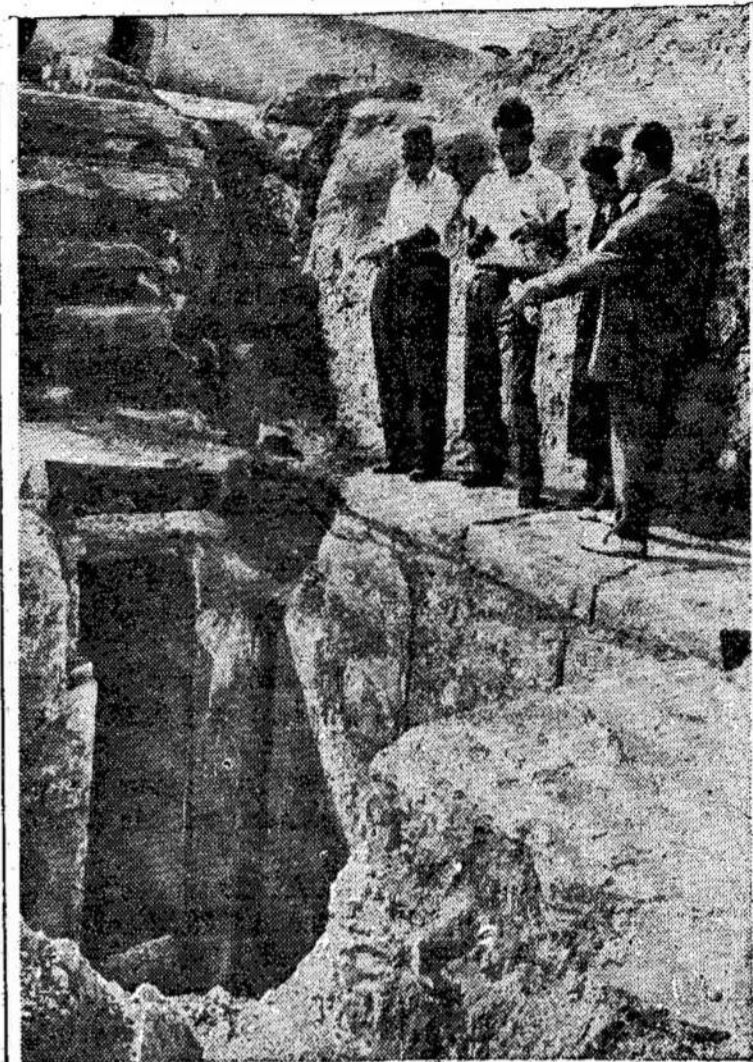
Aluminijaus išdirbystė Montreale taipgi atleis 1,100 darbininkų neribotam laikui.

Canadian Vickers laivų statytojai laimėjo streiką: algos bus pakeltos nuo 15 iki 35 centų, taipgi bus ir kitų pagerinimų. Darbo savaitė bus sutrumpinta nuo 45 valandų iki 42 ir pusės.

Dabar Montreale laivų statytojai gaus aukštesnes algas, negu kitur tos rūšies darbininkai.

Ar žinote, kad Kvebekas pagamina pusę visų popiermalkių Kanadoje.

Surinko Montrealietis

Egipte atkasti senoviški kapai prie Nilo į pietus nuo Kairo. Sakoma, kad jie gali būti 5,000 metų senumo.

Nuotraukoje matote Egipto archeologą rodant tuos kapus laikraštininkams iš kitų šalių.

Penkios Tarybų Sąjungos moterys, kurios lankosi po Jungtinių Valstijų medicinius centrus. Visos yra medicinos specialistės. Jų tikslas patirti, kaip amerikiečiai tvarko medicinos reikalus farmų rajonuose.

BRITANIJĄ VARGINA FRANCŪZIJOS KRIZĖ

BRITANIJĄ VARGINA FRANCŪZIJOS KRIZĖ

LONDON. — Britų valdžia rodo gilias susirūpinimo politinė ir finansinė krizė įsiliepsnojusio Francūzijoje. Politinių vadų akys nukreiptos ne į permainas Tarybų Sąjungos valdžioje ar Viduriniuose Rytuose, bet į Francūziją, kuri aliantų tarpe pasidarė ligoniu.

Jeigu Amerika, Britanija ir Vakarų Vokietija nepadės Francūzijai, tai ji gali sumukti. Tas skaudžiai užgautų visą Šiaurės Atlanto (NATO) sistemą. Jau ir dabar Francūzija, išsiklamposi Alžire, darosi nepajėginą Europoje.

Per daugiau negu mėnesį laiko Francūzija nepajėgia suklijuoti valdžios. Tas rodo, kad krizė darosi chroniška.

Mes siunčiame pakelius į Tarybų Sąjungos respublikas, Rusiją, Ukrainą, Latvija, Lietuvą, Estiją ir t.t. Mes išrenkame visus mokesčius čia.

Taipgi mes turime mūsų krautuvėjų visokios medžiagos, gatavus pakelius dėl pasiuntimo jūsų šeimoms. Mes garantuojame, kad jūsų šeimos gaus ant švenčių.

Šaukite mus ar atsilankykite mūsų krautuvėjų.

Express Overseas Parcel Service

4158 St. Lawrence St. Tel. PL. 4725
Montreal, Que.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, kilpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Apie V Ir

NEW W
B. C. — Pol
nierius trauk
už neatsilank
sekmadienį.
prastas pilie

Jis bus t
281 metų ser
tymą, kuris
tų Kolumbij

NEW YOR
Tautų Organ
čiamu, žmo
mūsų planet
auga 120,000
Per metus
skaičius pad
Pabaigoj šio
mės gyvento
sieks 5,400,00

Sientin

Siur

Taipgi pr
publikas.
odos, ir k
Atdara

Siuskite S

314 BA

Siunčiame

mais

Siuntiniai

Paš m

Atd

Išsky

DOME

Gal tu

kuriems r

siųsdami sv

telefonuoti

Mes dabar

Taipgi tur

D

1147

LE 6-21

Apie Viską Ir iš Visur

NEW WESTMINSTER, B. C. — Policijos komisijonierius traukiamas teisman už neatsilankymą bažnyčion sekmadienį. Jį apskundė paprastas pilietis.

Jis bus teisiamas pagal 281 metų senumo britų įstatymą, kuris dar tebėra Britų Kolumbijos statute.

NEW YORK. — Jungtinių Tautų Organizacijos apskaičiavimu, žmonių skaičius ant mūsų planetos per parą padauga 120,000.

Per metus laiko žmonių skaičius padidės 43,000,000. Pabaigoj šio šimtmečio žemės gyventojų skaičius pasieks 5,400,000,000.

LOS ANGELES. — Los Angeles Examiner raportuoja, kad pradėti braižyti planai erdvinio laivo, kuris galėtų išvystyti greitį iki 100,000,000 mylių per valandą. Jis būtų varomas atominė energija ir galėtų skraidyti erdvėje metus laiko.

Bėt šį "laivą" reikės užkelti ant atmosferos konvencinių raketų pagalba.

CLEVELAND. — Dr. Morris Rockstein, New Yorko universiteto fizikos profesorius, teigia, kad žmogus pasiekė "lubas", kas liečia amžių.

Prie to, jis sako, kad gyvenimo sąlygos žymiai atsakomingos už žmogaus amžiaus ilgį. Jo tyrinėjimai parodė, kad gražus vedybinis gyvenimas gali padėti žmogui ilgiau gyventi.

Pavieniai vyrai ir moterys

gyveną trumpiau už vedulose. Ir tarp rugsėjo 30 ir spalio 7 pasiekė aukščiausį laipsnį tarp aukštesnių klasių mokinių. Liga pradėjo pasireikšti tarp pradinių mokyklų mokinių ir suaugusių.

TORONTO. — Viena šokių mokykla informavo per telefoną, kad tokio tai adreso gyventojas gauna \$35.00 "stipendiją" mokintis šokti. Bėt tas "šokių studentas" atsakė, kad jis jau 80 metų amžiaus ir visai negali paeiti.

Viską Žinaš

Kaip Yra su Plačiais Kalbama Aziatiška Flu?

ROCHESTER, N. Y. — Žemiau imame Dr. Wendell R. Ames pareiškimą spaudos atstovams apbaigoje spalio apie miesto padėtį.

Aziatiška influenza ištiko mūsų aplinkę rugs. pabaigoje. Didžiausias smūgis buvo kirstas aukštesnėse moky-

lose. Ir tarp rugsėjo 30 ir spalio 7 pasiekė aukščiausį laipsnį tarp aukštesnių klasių mokinių. Liga pradėjo pasireikšti tarp pradinių mokyklų mokinių ir suaugusių.

Kaimyniški rajonai nevyenodai paliesti: vienuer aštadiu, kitur silpniau, pavidale taip vadinamo "šalčio". Tęsėsi dvi ar tris dienas.

Matuojant infliuzą išlikimu mokinių iš mokyklų ir paėmus spalio 11 išlikimą, pasiekusį 42 procentų iš 14,703 Rochesterio viešų aukštesnių mokyklų, kur paprastai būna tik 5 procentai išlikimų, sakė daktaras, tai "sprendžiant iš tokio didelio skaičiaus išlikimų, kas gi palietė Rochesterį, jeigu ne infliuzna?"

Kaip patikrinti, ar sergantis turi infliuzną?

Iki šiol tik 8 žmonės Monroe rajone gavo patikrinimą,

kad tikrai turėjo flu. Patikrinimą padarė Rochesterio sveikatos departamentų laboratorija. Ir tik laboratorija gali patikrinti plaunant sergančio gerklę, nosį, ir ištiriant kraują.

Iki šiol yra tikrai žinoma, kad mirė trys žmonės nuo infliuznos. Bėt vienas turėjęs širdies ligą praeityje, kitas buvo sirgęs plaučių liga, o trečias turėjęs dideles ligas kvėpavimo organuose praeityje.

Tai tokia Rochesterio padėtis buvo iki spalio 24 dienos.

O kaip su čiepais?

Iki šiol gydytojai nėra vienodos nuomonės. Vieni mano, kad čiepai gelbsti, jeigu neturi kiaušinių alergijos. Kiti mano, kad nėra pakankamai ištirti čiepai.

Tad geriausia pasitarti su savo gydytoju.

Jokūbo Sūnus

Siuntiniai iš Hamiltono LIETUVA

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siųskite Siuntinius į Lietuvą ir Kitus TSRS Kraštus
Per Lietuvišką Įstaigą

Sakas Parcel Service

Siunčiame per Ukrainka Knyha
314 BARTON ST. E., HAMILTON, ONT.
Tel. JA. 99870

Siunčiame jūsų pačių sudarytus medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų siuntinius iki 19 svarų.

Siuntiniai pilnai garantuoti ir siuntėjo apmokėti. Pas mus galite įsigyti medžiagų, drabužių, skarelių, odos ir avalynės.

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vak. Išskyrus Sekmadienius ir pirmadienius

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepu (nuo vaikų paralyžiaus).

VALTMAN'S

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randaš:

TORONTE:

1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiūsti savo siuntinius, galite juos prisiūsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime mūto sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokesį, siuntinį pasiūsisime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi svėrti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronto sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Telefonas: LE. 2-8928

G. GRISINAS, A. NORMETAS

Lapai Krinta

(Tąsa)

Jonas prabudo, kai pro mažą pastogės langelį jau veržėsi šalta aušra, kai iš apačios buvo girdėti vienodi garsai: kažkas melžė karvę. Suskambo kibiro rankenėlė. "Na, stovėk, stovėk!" — negarsiai ištarė moteriškas balsas. Jonas tyliai nušliaužė prie angos ir, dirstelėjęs žemyn, pastebėjo atskusią nugarą senę. Lukterėjęs, jis tyliai jai šūktelėjo.

Senė liovėsi melžusi. Įsiklausė. Ne, tur būt, pasivaideno ausyse. Ir vėl pieno srovelės vienodai tekėjo į mižtuve. Sugirgždėjo kopėčios. Senė atsigiržo ir garsiai riktelėjo.

— Tss!... — prašovkštė Jonas, prie lūpų pridėdamas pirštą. — Ar čia Janseno viensėdis?

— Kur šeiminkas?
— O tu kas toks būsi?
— Aš iš miško.

— Štai dėl tavo draugelių jį ir suėmė, sėdi kalėjime, — senė nusišnypstė į prijuostę ir, nedraugiškai žiūrėdama į Joną, paklausė: — O kuriems galams tau prireikė, mano sūnau?

Jonas neatsakė. Paskubomis išėjęs iš karvidės, jis apsidairė ir po minutės dingo miško tankmėje.

"Janseną suėmė, Saalšte, matyti, taip pat! — šmėkčiojo jo galvoje. — Ką daryti? Reikia prasiskverbti į Laamsą, ten pagyvensiu pas pusbrolių, apsidairysiu. Kad tik patekčiau pas tėvus į Muchu salą. Juk darbas saloje — svarbiausias uždavinys, kurį man davė Valdinas. O dabar — pas pusbrolių, pas Vasilijų..."

Koora kaime auštant sukojo šunes. Lauke dar buvo tamsu, todėl niekas nematė žmogaus, einančio į Laasma viensėdį. "Kas čia dabar galėtų belstis? — pagalvojo Vasilijus, išsirisdamas iš lovos. Brigadininkas taip tyliai nesibeldžia. Taip anksti praeiviai nesivalkioja". Vienais apatiniais, užsimovęs šurkščias vilnones kojines, jis priėjo prie durų ir, neatverdamas jų, paklausė:

— Na, kas ten
— Vasilijau! Ar čia tu?
— pasigirdo lauke svetimas balsas.

Atvėręs duris, Vasilijus pamatė nepažįstamą žmogų liesu veidu, kuriame styrojo aštri ilga nosis. Vasilijaus žvilgsnis pračiuožė pilksvai žalsvu nepažįstamojo paltu, nuslydo pilka kepure ir sustojo ties pilkomis akimis. Sekundę jis tylėjo, paskui, prisiminęs tas akis, staiga šūktelėjo:

— Johanai! Tai tu?
— Aš, — atsakė Jonas.
— Bet juk tu žuvai?
— Ne visai, — atsakė Jonas, pasistengdamas nusišypsoti.

— Užeik į vidų. Alide, mama! Pasiziūrėkite, kas atėjo! Tai jau tikrai nelaukėme! Pasirodo, kad būna ir stebuklų! Šventoji panelė! Namuose buvo šilta. Pasidėjęs į kampą kelionmaišį, Jonas nusivilko paltą. Prausdamasis, jis trumpai pasakojė, kad atvyko su kateriu iš Švedijos, nes labai išsiilgo saviškių.

Vasilijaus motina Marija, žmona Alide ir patsai Vasilijus, sėdėdami už stalo, smalsiai žiūrėjo į Joną, kuris godžiai rijo kiaulienos gabalėlius. Kai iš šaukšto dribo troškintų kopūstų žiupsnelis, Jonas čiupo jį deliais kreivais pirštais ir kimšo į burną.

— Na, o kaip gyvena tenai, Švedijoje? — paklausė Vasilijus.

— Gerai, — trūkčiojančiu balsu atsakinėjo Jonas, kimšdamas į burną šaukštą po šaukšto. Jis prisitraukė dubenėlį arčiau prie savęs, tarsi kažkas būtų norėjęs jį atimti.

Vasilijus lukterėjo, kol pusbrolis pagaliau prarijo eilinį kąsnį ir, nutaisęs veidą išraišką, kad visa tai jį ne tiek daug tedomina, paklausė:

— O kodėl tu atplaukei čia?

Jonas atidžiai pasiziūrėjo į jį, paskui nužvelgė Mariją ir Alidę, galvodamas, ar galima pasakyti prie jų, ir po trumpos tylos ištarė:

— Norėjau pasiziūrėti, kaip gyvena čia. Vis dėlto išsiilgau savųjų. Susituoksiu su Ila, išsivešiu ją į Švediją. Iš Švedijos manęs pasiimti atplauks kateris, — pridūrė jis.

— O kaip tu jį išsikviesi?
— paklausė Vasilijus.

— Išsikviesiu, — atsakė Jonas mirktelėjęs.

— Štai ką, motin, — tarė Vasilijus, — tu nueik ir numesk karvei šieno. O tu, Alide, paklok Johanui miegamajame patalą, be abejo, pavargto kelionėje.

Sėdėdamas miegamajame, Jonas atsirišo maišelį ir parodė Vasilijui jo turinį: pistoletą, šovinius, suomišką peilį, planšetę, kompasą, medikamentus. Pusbrolis veltui žvilgčiojo į maišuką, laukdamas, kad Jonas ištrauks iš ten kokių nors lauktuvų.

Jonas neslėpė nuo pusbrolio, kad Muchu saloje jis turės rinkti žinias apie kariuo-

menės dislokacija, kranto sutvirtinimus, zenitinius taškus ir taip toliau.

— Dabar man svarbiausia — pasiekti salą, — pasakė jis.

— Į Muchu salą pakliūti nėra lengva, — niūriai atsakė Vasilijus.

— Bet juk tu žvejas.
— Bet ir laivas kooperatyvo, ne man vienam priklauso. Kaip aš jį paimsiu? Muchu saloje yra pasieniečių, nespėsi priplaukti prie salos, tuojau sučiups. Duok šen, dar kartą peržvelgsiu tavo dokumentus.

Vasilijus ėmė apžiūrinėti Švedijoje Jonui išduotus pasą ir karinį bilietą.

"Augustas Kopelis", — garsiai perskaitė jis. — Ką gi, bus geri, bet leidimo laukti visvien teks.

— Ne, nebus geri, — atsakė Jonas. — Juk čia suklastoti dokumentai. Jie tenims tikrinti. Kas ir kodėl? Ir — už groty. Zinai ką, — padėk man susitikti su tėvu: jis tikrai padės.

— Na, ką gi, šitai aš galiu padaryti. Turiu pažįstamą, jis dažnai plaukia į salą. Pasakys tėvui, kad jis atkeiliautų šičia. Bet paklausk mano patarimo: tu geriau jiems viską papasakok, ir jie tau nieko nepadarys.

Jonas nustebęs pažvelgė į pusbrolių ir nutylėjo.

Sflinko dienos. Tėvas dar nebuvo atėjęs. Jonas pradėjo pastebėti, kad ant stalo jam daugiau jau nebeįdėjo geriausių kąsnelių. Kai jis nusileisdavo iš palėpės — Vasilijaus žmonos nusistebėjimui, Jonas mielai norėjo miegoti ten, o ne švariuose pataluose. — šeima jau sėdėdavo už pietų stalo. Tyledami jam pristumdavo dubenį. Vieną kartą Jonas išgirdo, kaip Alide sakė Vasilijui:

— Kad tik greičiau jis iš mūsų išeitų. Neišsiseksim nuo bėdos.

— Ne tavo reikalas, — atsakė Vasilijus.

... Senasis Ivanas Maltis ėjo į Laasma viensėdį. Jis seniai buvo nematęs sūnaus, tačiau būsimą susitikimą džiaugsmą temdė slėpiningos jo atvykimo aplinkybės.

"Jeigu Johannes šičia, tai kodėl pats neatėjo į namus? Kaip sakė, jis sveikas. Tad kodėl senam tėvui vilktis į Laasma viensėdį? Kai žmogus sugrįžta į šeimą, jis visų pirma eina į namus".

Pirmas dalykas, ką pastebėjo senasis Maltis, pamatęs sūnų, — tai žilė jo plaukuose. Johannes buvo liesas, išblyškęs. Pasikvietęs tėvą į miegamąjį, jis kažkodėl prabilo pašnibždomis, nors namuose, apart virtuvėje puodais beldusios Vasilijaus žmonos, daugiau nieko nebuvo.

— Na, kokie reikalai na-

muose? — paklausė Jonas.

— Kaip laikosi mama?
— Tu galėjai apie tai ir anksčiau pasiteirauti. Galėjai parašyti. Mes būtumėm atsakę. Ne svetimi. — Atsitusęs, tėvas tęsė: — Man vienam sunku: ūkis didelis, močia sirguliuoja.

— Aš išsiilgau namų, — tarė Jonas.

— Tad kodėl anksčiau ne-parvažiavai?

— Nebuvo progos. Padėk man persikelti į Muchu salą.

— Eik, pranešk, kad tu atplaukei kateriu ir nori namuose gyventi. Ir gyvensi sau, niekas nieko tau nedarys.

— Aš pagalvosiu, — sumišęs murmtelėjo Jonas.

Iki skynimų, kur Vasilijus ganė karves, buvo toli. Todėl, kol senasis Maltis iš ten grįžo atgal, jis turėjo laiką kai ką pergaltuoti. Tai, ką jam pasakė Vasilijus, smogė seniui tiesiog į širdį. Jo sūnus — šnipas!... Štai dėl ko jis nenori eiti į miliciją! Štai kodėl prašo jį slapčia į salą.

Senis jau žadėjo net ir neužėiti į Laasma viensėdį: grieužė gėda. Tačiau pažįstamų, pas kuriuos jis ketino pernaktuoti, nebuvo namie, ir senajam Maltis teko vėl grįžti pas Vasilijų.

Jį paguldė į lovą, tačiau jis negalėjo užmigti: ar tai namuose per karštą buvo, ar tai mintys, jį kankinę, nedavė ramybės. "Kurių galų dirbau, nugarą išlenkęs? Netrukus teks mirti, o kam liks turtas? — galvojo senis. — Visą gyvenimą, kaip ir mūsų senoliai, dirbau. O šitas?"

Ant aukšto vartėsi Jonas. Jis taip pat neužmigo. Ir ne todėl, kad sienas badė šonūs lyg adatėlės, visą vakarą tėvas jam neištarė nė žodžio, tik kartą atidžiai pasiziūrėjo į jį ir palingavo galvą.

Iš ryto, kai Jonas nusileido į trobą, tėvas jau rengėsi.

— Ar laiško Iliai tu neperduotum? — paklausė senio. Tasa tydomis linktelėjo galvą.

Ant lentynėlės gulėjo mokymklinis sąsiuvinis. Išplėšęs iš jo lapelį, Jonas paskubomis parašė: "Iš širdies sveikinimu. Tikiuosi netrukus pamatyti".

Tėvas jau vilkosi vatinką. Jonas priėjo prie jo, padavė voką. Sekundę palaiškęs laišką šurkščiamame, suskirdusiame delne, senis paslėpė jį į kišenę.

Jonas išėjo paskui tėvą į prieangį. Kai gunktelėjusi senio figūra pradėjo tolti, jis šūktelėjo:

— Perduok linkėjimus motinai!

Senis nieko neatsakė. Jonas žiūrėjo į kandinį, ir jam rodėsi, kad viskas, kas

jį siejo su nerūpestingu gyvenimu, visiems laikams nuo jo pasitraukia. Kaip tiktai su šiais gunktelėjusiais pečiais jį siejo tiek daug brangių prisiminimų: nendrių švilpynėlės, turgaus tešlainiai, žaidimas ant grindų...

Susigriebeš, kad jį gali pastebėti kaimynai, Jonas greitai įsmuko į kambarį.

Žmogus be Dokumentų

Kiek nebandė Jonas persikelti į Muchu salą, kiek neįkalbinėjo nuosavą valtį turėjusį žveją Alfredą, kad jis padėtų, — visi mėginimai pasirodė bergždžiai. Jis vėl patraukė į mišką, vis toliau ir toliau nuo kranto, nuo gimtosios salos. Už kiekvieno krūmo vis vaidenosi — jį seką kažkieno akys.

Nuo tos nakties, kai jie trise išsikėlė į Estijos krantą, praėjo mėnuo. Iki kontrolinio susitikimo Talino Baltijos stotyje beliko trys dienos... Saku stotyje, neprivaziavęs Talino, Jonas išlipo iš traukinio ir mišku ėjo į miestą. Sutikęs trejetą žmonių, kurie ėjo priešais, jis krito ant žemės ir pasislėpė. Į burną vikriai įsikišo ampulė su ciano vandenilio rūgštimi. Ampulė vartalojo si gerklėje. "Dabar, kai tik prieis, sukasti dantis, ir viskas". Žmonės praėjo pro šalį, o Jonas dar ilgai gulėjo, klausydamasis, kaip pasiutusiai daužosi širdis.

Paskui jis atsistojo, išspiovė ampulę ir sutraikė ją kulnu. Ranka paglostė kišenę: vestuviniai žiedai yra. "Tegu švedai patys nuodijasi, — pagalvojo jis. — Kodėl aš turėčiau mirti?"

Iš ryto Taline švietė saulė. Iki susitikimo Baltijos stotyje dar buvo laiko, ir Jonas nutarė paslankioti gatvėmis.

Baisu buvo galvoti, kad kad štai ims ir sulaiškys, bet dar baisiau — apie tai, kad reikia eiti prisipažinti. Jis pasiziūrėjo į namo, kuriame buvo milicijos skyrius, langus... Taip norėtuši dar truputį pavaikščioti po miestą, tarsi jau niekada nebūtų tokio galimumo!...

Skvere jis nuvargęs atsėdė ant žemo ilgo suoliuko. Šildė saulė. Priešais jį ant suolo sėdįs žmogus skaitė laikraštį. "Šitas! — toptelėjo galvon. — Jisai tik vaizduoja, kad skaito". Jonas paskubomis išėjo iš skvero.

Iš tolumo pustuščio kineo teatro kampo jis smalsiai žiūrėjo į ekrane bėgančius kombainus ir martenus. Kai ėmė rodyti kaimo vestuves — jaunikius, palydimas links mų šūksnių, bučiavo jaunąją, — Jonas neišlaikė ir ėmė skverbtis prie išėjimo.

(Bus daugiau)

Norėj 300,0

Per visą mo laikotar žuazija ska ir nesiliovė vietų Lietu nėms išveži reikalais K. jo į Portug Angolą Af kantas tar valdžia, o I vedė dery Kanados ata

Lietuvišk nacionalistų Pakštas sav tijos respub grafija" raš tos ir kaim la aštrus em mas. Kaimu laikyti daug metinio pri tus nesukiš per metus. 29,000. Tad didatų priau tinskiškai apie

Buržuazin matė "pavo me daugiau nio priaugli met išveži sienį 18,000 ties K. Pak tu "..." m perpildyti i 000 žmonių

"Brazilijo m. spalio n paliesdamas prekybos ko tuvos delega kalbą apie tą į Brazilii Lietuvos d "Lietuva i E pu tegali iš prekę", t. y. eksporto į s ji neturinti

Esant tok čią veiklą L įvairūs em Lietuvos Vid nisterijos ir rū archyvin rodo, kad 19 jau veikė 15 rū Kaune, o turėjo savo s se Lietuvos.

1920 m. ka vos Ministrų rimu Nr. 95 "United Balt atidaryti en Kauno miest kalui, steigti suose Lietuv migrantams pasaulio šali biuras įsipa vieną emigra Valstybės i markių, nes binės rinklia zavimą ir iš išduotame en rui leidime jog. "United

Norėjo "Eksportuoti" 300,000 į Užsienį

Per visą savo viešpatavimo laikotarpį Lietuvos buržuazija skatino emigraciją ir nesiliovė išskojusi naujų vietų Lietuvos darbo žmonėms išvežti į užsienį. Tais reikalais K. Pakštas važinėjo į Portugalijos koloniją Angolą Afrikoje, T. Daukantas tarėsi su Brazilijos valdžia, o E. Galvanauskas vedė derybas Londone su Kanados atstovais.

Lietuviškų buržuazinių nacionalistų ideologas Kazys Pakštas savo knygoje "Baltijos respublikų politinė geografija" rašė: "Stingant vietos ir kaime ir mieste, ky-la aštrus emigracijos klausimas. Kaimui pavojinga pasilaikyti daugiau 5,000 savo metinio prieauglio. Į miestus nesukiši daugiau 6,000 per metus. O priauga apie 29,000. Tad emigracijai kandidatų priauga kasmet vidutiniškai apie 18,000 žmonių".

Buržuaziniai nacionalistai matė "pavojų" palikti kaimą daugiau kaip 5,000 metinio prieauglio ir numatė kasmet išvežti iš Lietuvos į užsienį 18,000 žmonių. To paties K. Pakšto apskaičiavimu "... mūsų kaimai jau perpildyti ir turi apie 300,000 žmonių eksportui".

"Brazilijos lietuvis", 1927 m. spalio mėn. 1 d., nr. 9 paliesdamas Tarptautinės prekybos konferencijoje Lietuvos delegato Kazio Pakšto kalbą apie Lietuvos eksportą į Braziliją, pažymi, kad Lietuvos delegatas pasakė: "Lietuva į Braziliją tuo tarpu tegali išvežti tik "gyvą prekę", t. y. žmones. Kitokio eksporto į šį kraštą kol kas ji neturinti".

Esant tokiai padėčiai, plačią veiklą Lietuvoje išvystė įvairūs emigracijos biurai. Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos ir emigracijos biurų archyviniai dokumentai rodo, kad 1920-1922 metais jau veikė 15 emigracijos biurų Kaune, o kai kurie iš jų turėjo savo skyrius ir kituose Lietuvos miestuose.

1920 m. kovo mėn. Lietuvos Ministrų kabineto nutarimu Nr. 954 buvo leista "United Baltic Corporation" atidaryti emigracijos biurą Kauno mieste ir, esant reikalui, steigti jo skyrius visuose Lietuvos miestuose emigrantams gabenti į visas pasaulio šalis. Emigracijos biuras įsipareigoja už kiekvieną emigrantą įmokėti į Valstybės išdą po šimtą markių, neskaitant valstybinės rinkliavos už pasų vizavimą ir išdavimą. Be to, išduotame emigracijos biurai leidime buvo pasakyta, jog "United Baltic Corpora-

tion" biuro keleivių skyrius turi teisę daryti pinigų keitimo operacijas emigrantų reikalams.

Lietuvos valstybės išdą gaudavo po šimtą markių už kiekvieną emigrantą iš visų emigracijos biurų, veikiančių Kaune ir kituose miestuose. Vien per 1927 m. emigracijos biurai išvežė iš Lietuvos į Pietų Ameriką ir kitas šalis 18,086 žmones arba 66,45 procento Lietuvos gyventojų prieauglio.

Emigracija iš Lietuvos, palyginus su kitomis šalimis, buvo labai didelė. 1929 metais 10,000 gyventojų teko emigravusių iš Lietuvos — 69 žmonės, iš Ispanijos — 21,7, iš Lenkijos — 21,3, iš Italijos — 15,0, iš Estijos — 12,9.

1929 metais 10,000 gyventojų teko emigravusių iš Panevėžio miesto 7,1 žmonių daugiau, negu faktinio gyventojų prieauglio, iš Šiaulių miesto — 6,6, Rokiškio apskrities — 4,7, ir iš daugelio kitų miestų ir apskričių. Emigravusių skaičius buvo didesnis, negu faktinis gyventojų prieauglis.

Iš tikrųjų demografinė Lietuvos padėtis buvo dar katastrofiškesnė, nes pagal išievių registravimo taisykles emigrantais tebuvo laikomi tik tie, kurie vykdavo į užjūrį nuolatiniam apsigyvenimui. Emigrantų buvo žymiai daugiau, nes labai dažnai visa šeima važiuodavo vienu pasu. Tik šeimos galva gaudavo pasą ir vizą, o kiti šeimos nariai būdavo įrašomi į jo pasą ir važiuodavo kartu su juo. Emigrantų skaičių nustatydamas pagal išduotų pasų ir vizų kiekį. Be to, valdant buržuaziniams nacionalistams, Lietuvos statistika į emigrantų skaičių neįskaitydavo išvykusių iš Lietuvos darbams į Prancūziją, Latviją bei Vokietiją. Tokiu būdu, natūralinis Lietuvos gyventojų prieauglis buvo pavojuje, juo labiau, kad buržuaziniai nacionalistai nesistengė užkirsti kelio tai katastrofai, o atvirksčiai, pranašavo Lietuvos darbo jaunimo bėgimą iš savo tėvynės ir atei-tyje. Buržuazinis nacionalistas R. Skipitis rašė: "Nors Lietuva netirštai teapgyventa, bet... gyventojų prieaugliui savo Tėvynėje nebuvo užteks darbo ir uždarbio".

Lietuvos buržuazinių nacionalistų valdžia be jokių susitarimų su Pietų Amerikos šalių vyriausybėmis leido emigracijų biurams vežti Lietuvos darbo žmones į Argentiną, Braziliją ir kitas šalis. Emigracijos biurai, la-

bai menkai valdžios kontroliuojami, apgaudinėjo emigrantus ir pažeidinėjo emigracijos įstatymus.

Draugija "Emigracija į Pietų Ameriką" buvo užsi-mojusi iš Lietuvos išgabenti "žemdirbių — 50,000 šeimų vedusiųjų ir 20,000 nevedusiųjų".

Atsargos generolo Teodoro Daukanto pastangomis į Kauną buvo pakviestas Brazilijos valdžios komisaras emigracijos reikalams Edmundo Hoffenbacher. Jis atvyko į Vidaus reikalų ministeriją ir pareiškė, kad Brazilijoje nedarbo kaip ir nėra, o fazendose trūksta žemės ūkio darbininkų — apie 300,000 žmonių. Todėl Brazilijos valdžia rūpi atsiga-benti emigrantų — žemės ūkio darbininkų.

Edmundo Hoffenbacher paaiškino, kad emigrantai bus vežami į Braziliją nemo-kamai. Be to, jis pažymėjo, kad šie valdžios subsidijuojami emigrantai jokių būdu negalės dirbti mieste arba savarankiškai įsikurti ūkiuose, neišbuvę dvejus metus fazendose.

Lietuvos konsulas Brazilijoje 1935 m. gruodžio mėn. 21 d. raštu Nr. 1191 praneša užsienio reikalų ministerijai, kad "tikrai San Paulo valstija asignavo didelę sumą pinigų (20 milijonų mil-reisų) emigrantams atvežti iš Europos... iš pačių agentų teko patirti, kad už kiekvieną atvežtą galvą į Braziliją jie gaus po 1 svarą".

1926-1929 metais nuvykę į Braziliją Lietuvos darbo žmonės pateko į labai sunkias darbo sąlygas ir, niekaip negalėdami išsivaduoti iš skolų fazendieriams, turėdavo bėgti. Dalis bėgančių žūdavo persekiojami kapingų (kapanga — fazendos savininko prižiūrėtojas, žiaurus ir užkietėjęs mušeika, visuomet apsiginklavęs revolve-riu, peiliu ir rimbū). Lietu-vos fašistinė valdžia visai nereikalavo iš kompanijų at-stovų, kad su kiekviena šeima būtų sudaryti kontrak-tai, kuriuose smulkiai būtų aptartos darbo sąlygos ir už-mokestis už darbą, nereika-lavo jokių garantijų, kad Lietuvos piliečiai nebus kom-panijų apgauti ar pražudyti.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos generalinis sek-retorius 1937 m. balandžio mėn. 9 d. raštu Nr. 7378 pranešė Vidaus reikalų mi-nistriui, kad "p. Luiz Romero, kuris yra bendrovės Ita-querre Brazilijoje atstovas ir atvyksta į Kauną kontrak-tuoti bei gabenti į Braziliją žemės ūkio darbininkus-emi-grantus, yra Brazilijos Už-sienio Reikalų Ministerijos rekomenduojamas".

Tų pat metų gegužės mėn. 7 d. Brazilijos bendrovės Ita-

quere atstovas Luiz Romero atsiuntė Vidaus reikalų mi-nisterijai raštą, kuriame pranešė, kad Lietuvai su-teiktas 1,500 asmenų kontin-gentas. Vežami žemės ūkio darbininkai turės susidėti iš šeimų, turinčių bent po tris darbu tinkančius žemės ūkio darbininkus 12-50 metų amžiaus. Žemės ūkio darbi-ninkai turi būti telkiami vien tik žemės ūkio darbams San Paulo estado kavos fazendose.

Lietuvos Vidaus reikalų ministerija 1937 metų gegu-žės mėn. 10 d. savo raštu Nr. 29710 pranešė bendrovės Itaquere atstovui Luiz Romero: "Į Tamstos š. m. gegužės mėn. 7 d. prašymą leisti telkti žemdirbių šeimas, norinčias vykti San Paulo valstybės ir dirbti ten kavos plantacijose, apmo-kant valstybės vyriausybei kelionės išlaidas nuo uosto, iš kurio išvykstama ligi dar-bo vietose, pranešama, kad Ponas Vidaus Reikalų Mi-nisteris principo sutiko ir lei-do. Tamstos atstovaujamos b-verbų įgaliotiems asmenims suteikti Lietuvai numatyta kontingentą".

Buržuaziniams naciona-listams spaudžiant ir emi-gracijos biurams viliojant,

daugiau kaip šimtas tūkstančių vyrų ir moterų, įvai-raus amžiaus ir užsiėmimo, emigravo iš Lietuvos į už-sienį. Ir nenuostabu, kad daugelis jų išvykdami dai-nuodavo:

Oi, eisim, eisim, mes čia nebūsime,
Čia mums nė tėviškėlė,
Čia juoda duona,
Ir tos neduoda...

Lietuviški buržuaziniai nacionalistai nebuvo patenkinti "paprasta emigracija". Jų ideologas Kazys Pakštas ir kiti panašūs "specialistai" emigracijos klausimais įrodinėjo reikalingumą "išme-tamas pro duris atliekamų žmonių" masės apgyvendinti "kur nors mažiau kultū-ringų Pietų Amerikos ar Afrikos valstybių dar neapgyvendintame plote, kur lietuvis žemdirbys galėtų užkariauti gamtą". Ir jeigu šitas buržuazijos planas būtų buvęs įgyvendintas, tai ne vienas šimtas tūkstančių Lietu-vos darbo žmonių būtų žu-vę Afrikos ir Pietų Amerikos tropikų kraštuose. Bet šio pražūtingo savo plano įvykdyti jie nespėjo — Tarybų valdžios atkūrimas Lietuvoje išgelbėjo Lietuvos darbo žmones! — Pranas Ulevičius, Vilniaus "Tiesoje".

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 46917

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykit Bill Paulauską pas
Blustein's Furniture
531 Queen St. W. Toronto

Petro Bepirščio Bičių
Šviežias Medus
Galima gauti pasipirkti Toronte:
A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.
ir
Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Pagerbė su 25-tomis Vedybų Sukaktuvėmis

TORONTO. — Pereitą šeštadienį įvyko didelis banketas Lietuvių salėje, suruoštas J. ir V. Gormanų 25-toms vedybų sukaktuvėms paminėti. Banketą suruošė jų giminės ir draugai.

Svečių tarpe buvo Alenskai iš Montrealo. Kaip žinia, Alenskiene yra J. Gormanio motina, o Alenskas — patėvis. V. Gormanienė — buvusi Morkiūtė.

Gormanai yra draugiški žmonės, tad turi daug draugų ir draugių. Augina gražią šeimą.

Jų atminčiai buvo įteiktos vertingos dovanos.

Reporteris

Padėka

Mirus mūsų šeimos tėvui ir vyrui Kazimierui Veiveriui, daug mūsų giminių, draugų ir pažįstamų labai nuoširdžiai mus užjautė ir visaip padėjo pergyventi liūdesio valandas ir dienas.

Visiems pasiaukojusiems papuošti velionies Kazimiero karstą ir kapa gėlėmis ir dalyvavusiems laidotuvėse ir vienai ar kitaip išreiškusiems mums užuojautą, mes reiškiamo nuoširdžiausią padėką.

M. Veiverienė ir sūnus Viktoras Simcoe, Ont.

Akių ir Akinių Specialistas
J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po pietų uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmos Kuopos

Banketas - Šokiai

Pagerbimui salės statymo talkininkų

šeštadienį, Lapkričio 9 d.

160 CLAREMONT ST.

Bus skani šiltų valgių vakariene, gėrimai ir šokiai prie gero orkestro

Visi ir visos kviečiami atsilankyti

Vakariene 6.30 val. vakaro Išanga \$2.00

Rengėjai

Padėkos Žodis

Labai širdingai dėkojame visiems tiems, kurie dalyvavo mano brolio Kazimiero Veiverio laidotuvėse ir papuošė tokiomis gražiomis gėlėmis ir vainikais. O labiausiai ačiū Russellam ir Kairiams, kurie tiek daug pagelbėjo mano mylimai brolienei ir jos sūnui Vitukui jų liūdnoje valandoje. Man bus atminčiai ant visados ir aš jų nepamiršiu niekad.

Dar kartą tariam širdingai ačiū visiems.

B. P. Ukėliai ir šeima
Weston, Ont.

Paieškojimas

Paieškau Jono Čeponio, sūnaus Silvestro.

Prašau atsilipti ar žinantieji jį pranešti šiuo adresu: Antanas Kazėnas, Pasvalys, Tarybų g. 12, Lithuania, USSR

Liaudies Balso Gimtadienį Southbostoniečiai Minėjo

(Atkelta nuo 7 pusl.)

pasakė džiaugsmo kalbas, jog mūsų darbas, kovos už geresnį būvį ir aukos nenu-

ėjo veltui, todėl, dirbsime iki turėsime spėkų. Šį sykį drg. M. Kazlauskas savo kalboj labai vykusiai pavaizdavo dirbtinį žemės palydovą, sakydamas:

— Spalių 4 d. pasaulis nušėbo išgirdęs apie kosminį laivą, kurį Sovietų mokslininkai iškėlė apie šešis šimtus mylių, pavadindami "sputniku"; išmestas į orbitą, plaukdamas apie žemę savo orbitu siūnia kelionės į spūdžius savo sutvertojams.

O tą atliko kilę iš proletarų sūnūs ir dukros.

Po pietų baigėsi konferencija, paskirdama auką Liaudies Balsui dvidešimt penkis dolerius ir kitiems reikalingams.

Laikė pietų drg. R. Niau-

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.
470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

ra parinko aukų ir likęs pelnas nuo pietų, sudarys apie šimtinę Kanados liaudiečiams.

Už surengimą ir pagaminimą pietų reikia tarti ačiū šioms draugėms: H. Thomas, B. Čuberkienei, V. Mineikienei, M. Cyras, D. Grizas, M. Paurienei ir E. Žekonienei.

Jaunutis

LONDONAS. — Gydytojas Dr. Lenox sako, kad Britanijos karalius Jurgis, kuris mirė 1952 metais, turėjo plaučių vėžį. Jam buvo padarytos kelios operacijos, bet nepasisekė išgelbėti jo gyvybę. Karalius gavo plaučių vėžį, sako daktaras Lenox, nes jis labai daug rūkė — kartais daugiau, negu du pakelius cigarečių per dieną.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Toronte ir Priemiesčiuose

TELEVIZIJOS IR RADIO TAISYMO

Reikalauose Sąžiningai Patarnauja Lietuvis

Bill Waicus

148 Maple Leaf Dr. - Weston - CH. 4-7139

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai